

EL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL

MOTIVACIÓ O ESTRÈS?

Carla Collado Mercado

17/12/2018

Àmbit llengües

Meritxell Sales

AGRAÏMENTS

En primer lloc, agraeixo a la meva tutora, Meritxell Sales, pel seu suport, per haver-me donat empenta durant tot el temps que he trigat fent el treball, i per la seva preocupació, els seus consells i correccions.

En segon lloc, agrair als consolats de Finlàndia i els Estats Units per la seva implicació, i per haver-me proporcionat una informació clara i directa dels seus sistemes educatius, evitant-me perdre'm per la immensitat d'Internet.

Per últim, gràcies a totes aquelles persones que van dedicar part del seu temps per contestar les enquestes i interessar-se per aquest treball. I al meu pare, per perdre hores de son aguantant-me i desencallant-me quan em quedava estancada...ah, i també per deixar-me l'ús exclusiu de l'ordinador de casa (ja que el meu es va espatllar durant la realització del treball), provocant així que hagués de fer el seus treballs per la matinada.

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	4
2.	HIPÒTESI I OBJECTIUS	5
3.	PART TEÒRICA	6
3.1.	ESTRUCTURA DEL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL	6
3.1.1.	CARACTERÍSTIQUES	7
3.1.2.	OBJECTIUS DEL SISTEMA EDUCATIU	11
3.1.3.	RESULTATS ACADÈMICS DE L'ALUMNAT DE SECUNDÀRIA: respecte la població total amb edat de finalitzar els estudis corresponents	11
3.2.	ESTRUCTURA DEL SISTEMA EDUCATIU FINLANDÈS	14
3.2.1.	CARACTERÍSTIQUES	15
3.2.2.	OBJECTIUS DEL SISTEMA EDUCATIU	17
3.3.	ESTRUCTURA DEL SISTEMA EDUCATIU NORD-AMERICÀ	18
3.3.1.	CARACTERÍSTIQUES	18
3.3.2.	OBJECTIUS DEL SISTEMA EDUCATIU	23
4.	PART PRÀCTICA: ESTUDI DEL SISTEMA EDUCATIU	24
4.1.	“BENCHMARKING”: COMPARATIVA I ANÀLISI DELS PUNTS DÈBILS/FORTS DELS SISTEMES EDUCATIUS FINLANDÈS, NORD-AMERICÀ I ESPANYOL	24
4.2.	ENQUESTES A LA GENT: OPINIÓ I PROPOSTA POPULAR	26
4.2.1.	ENQUESTA: ESTUDIANTS DE BATXILLERAT	28
4.2.2.	ENQUESTA: ESTUDIANTS D'INTERCANVI	33
4.2.3.	ENQUESTA: DOCENTS	37
4.3.	ANÀLISI DE LES ENQUESTES	43
4.4.	RESULTAT FINAL DE L'ESTUDI (MITJANÇANT EL “BENCHMARKING” I LES ENQUESTES)	48
5.	CONCLUSIONS	49
5.1.	PROPOSTA DE MILLORA DEL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL	50
6.	WEBGRAFIA	52

1. INTRODUCCIÓ

Des de ben petita, sempre he intentat donar el màxim en els meus estudis perquè la meva família em deia que això donaria fruits quan fos gran. Amb el pas dels anys, l'esforç a fer i la dificultat s'anava incrementant, i això em començava a crear dubtes sobre la utilitat del que estava estudiant i per què hauria d'esforçar-me. Només sabia que havia de treure la nota més alta possible. Ara, m'he adonat del per què tant d'esforç... per superar una qualificació per estudiar el que jo vull. I si no hi arribo...què? tot el meu esforç no haurà valgut per a res.

Des de primària a batxillerat, l'únic interès segueix sent un nombre. El primer que fem quan ens arriba el butlletí de notes és mirar els números que ens qualifiquen. Si hem superat el previst quedem satisfets. Si no hi hem arribat, ens envaeix la decepció i la frustració. Però no només els alumnes, sinó també els pares, els professors... els quals, moltes vegades, et jutgen pel número i no per l'esforç i per allò que has après. No és decebedor, això? Tot això ens provoca estrès, desmotivació, preocupació, neguit i intranquil·litat.

En un moment de dubtes, on fins i tot em vaig plantejar deixar el batxillerat perquè sentia que m'estava absorbint, vaig preguntar-me per què havia de ser així, i què causava tot allò. Per aquesta raó (i perquè em vaig quedar sense cap idea sobre de què fer el meu TR) he decidit fer el meu treball sobre el nostre sistema educatiu, sobre com afecta psicològicament als estudiants, i si hi ha una possible solució per tal de millorar-lo.

El següent treball consta de dues parts: la primera part del treball, la part teòrica, consisteix en la descripció del funcionament i l'estructura dels sistemes educatius espanyol, finlandès i nord-americà. La segona part, la part pràctica, consisteix en un estudi comparatiu dels punts forts i febles de cada sistema, juntament amb una anàlisi de dades sobre les possibles causes que generen estrès i desmotivació als estudiants, per finalment, donar resposta a aquestes i una proposta d'una possible millora.

2. HIPÒTESI I OBJECTIUS

La hipòtesi d'aquest treball és que l'estrès predomina sobre la motivació al sistema educatiu espanyol.

Un sistema educatiu, en teoria, ha d'estar basat en l'ensenyança. Estudiem per aprendre, o, més ben dit, per *aprehendre*. Però, en el sistema educatiu que tenim actualment, aquest no sembla ser l'objectiu. Estudiem per aprovar. L'única cosa que genera això és estrès. Com hauríem d'estar motivats per un objectiu que només és treure una simple xifra, i que d'aquesta xifra en depengui tot? La resposta és clara, no és possible. L'estrès engloba la vida d'un estudiant, i què el genera? Quins factors influeixen a arribar a aquest nivell d'estrès?:

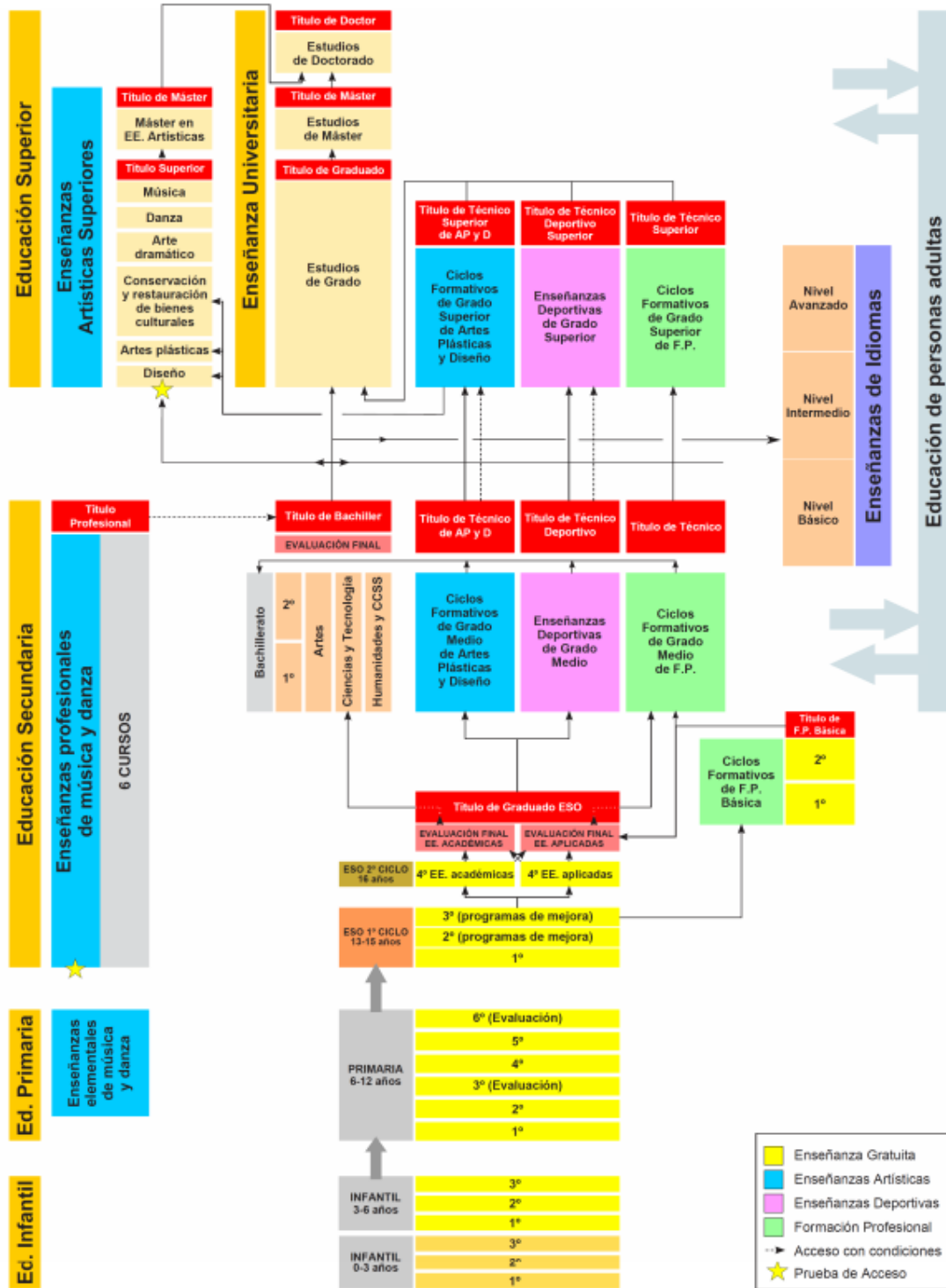
- Massa quantitat de matèria per donar en un temps molt limitat amb la profunditat adequada.
- Tot es basa en una xifra.
- La competència que ha generat el sistema educatiu entre els estudiants. Tot es basa en treure la màxima nota possible per passar la barrera que han posat els altres, ja que si no la traspasses, has fracassat.

L'objectiu del meu treball de recerca serà veure si és possible arribar als nivells acadèmics necessaris per desenvolupar una professió desitjada sense estrès i amb motivació, sense renunciar a una vida social, i com fer-ho.

Per dur-lo a terme, he fet enquestes, a nivell nacional, a persones immerses en el sistema educatiu (docents i estudiants).

3. PART TEÒRICA

3.1. ESTRUCTURA DEL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL

Il·lustració 1: Esquema de l'estructura del sistema educatiu espanyol

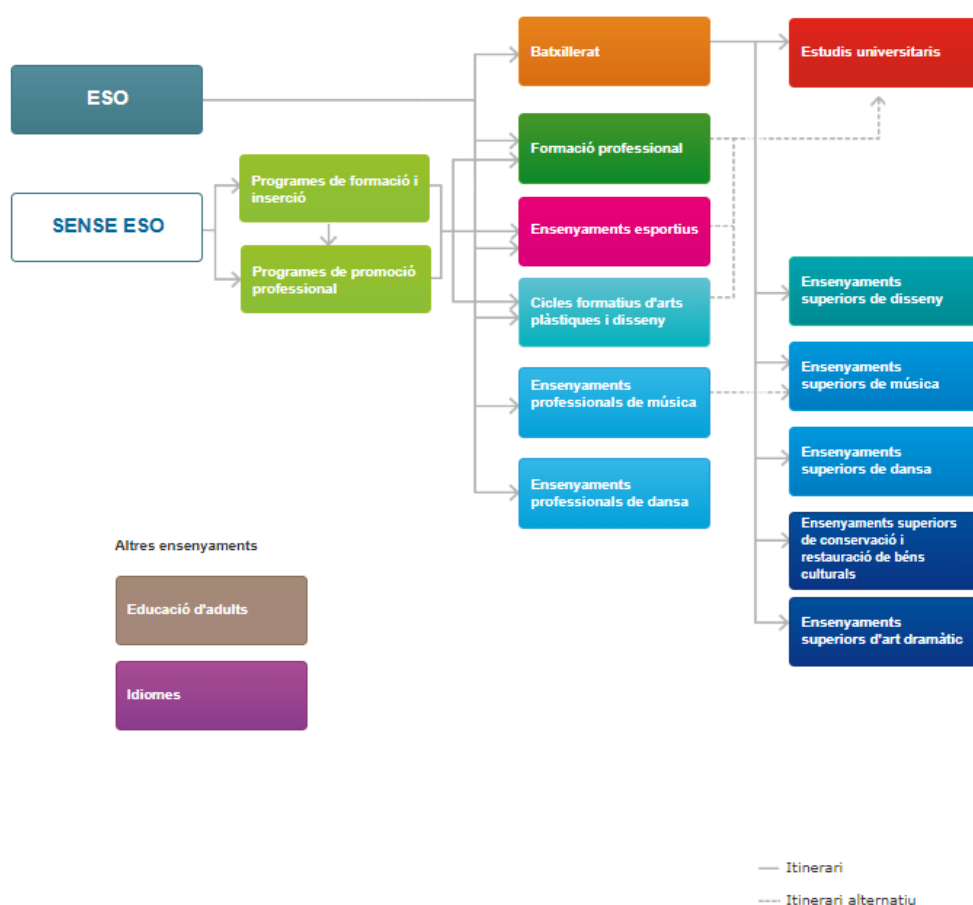
3.1.1. CARACTERÍSTIQUES

- **DESCRIPCIÓ DEL SISTEMA (centrat en la via de batxillerat)**

El sistema educatiu espanyol consta de quatre etapes:

- Educació infantil (0-6 anys).
- Educació primària (6-12 anys).
- Educació secundària (12-18 anys).
- Educació superior/ ensenyament universitari (+18).

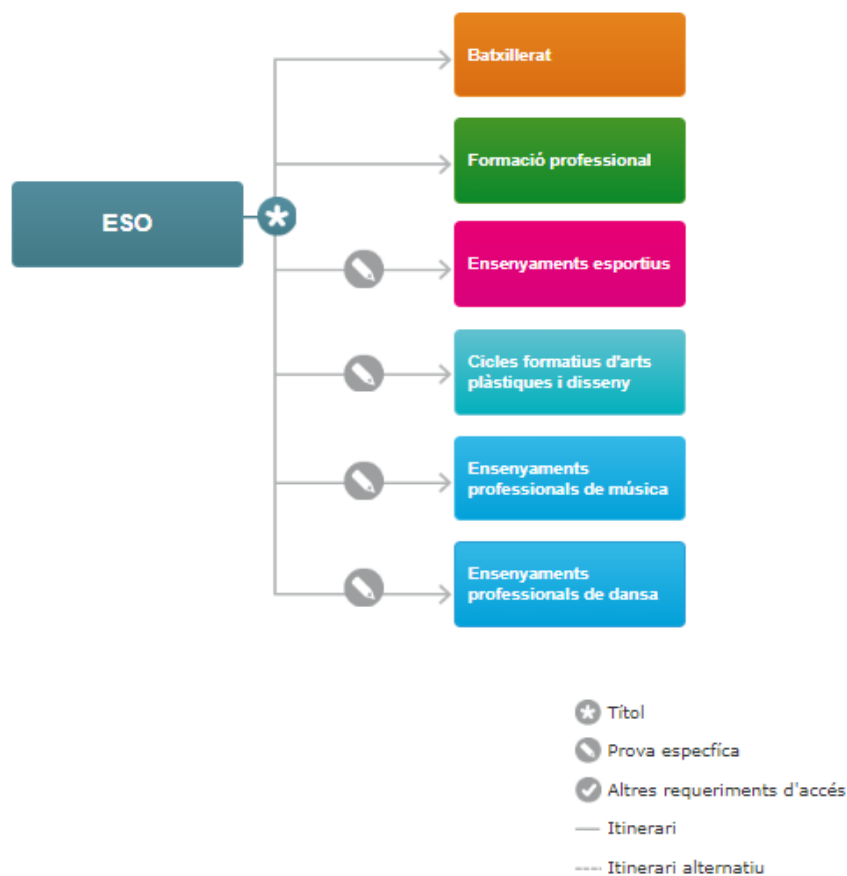
Aquestes etapes es poden combinar amb ensenyaments artístics, incorporats per a tothom a educació infantil i primària però amb prova d'accés a partir de secundària.

Il·lustració 2: Esquema de l'estructura de secundària

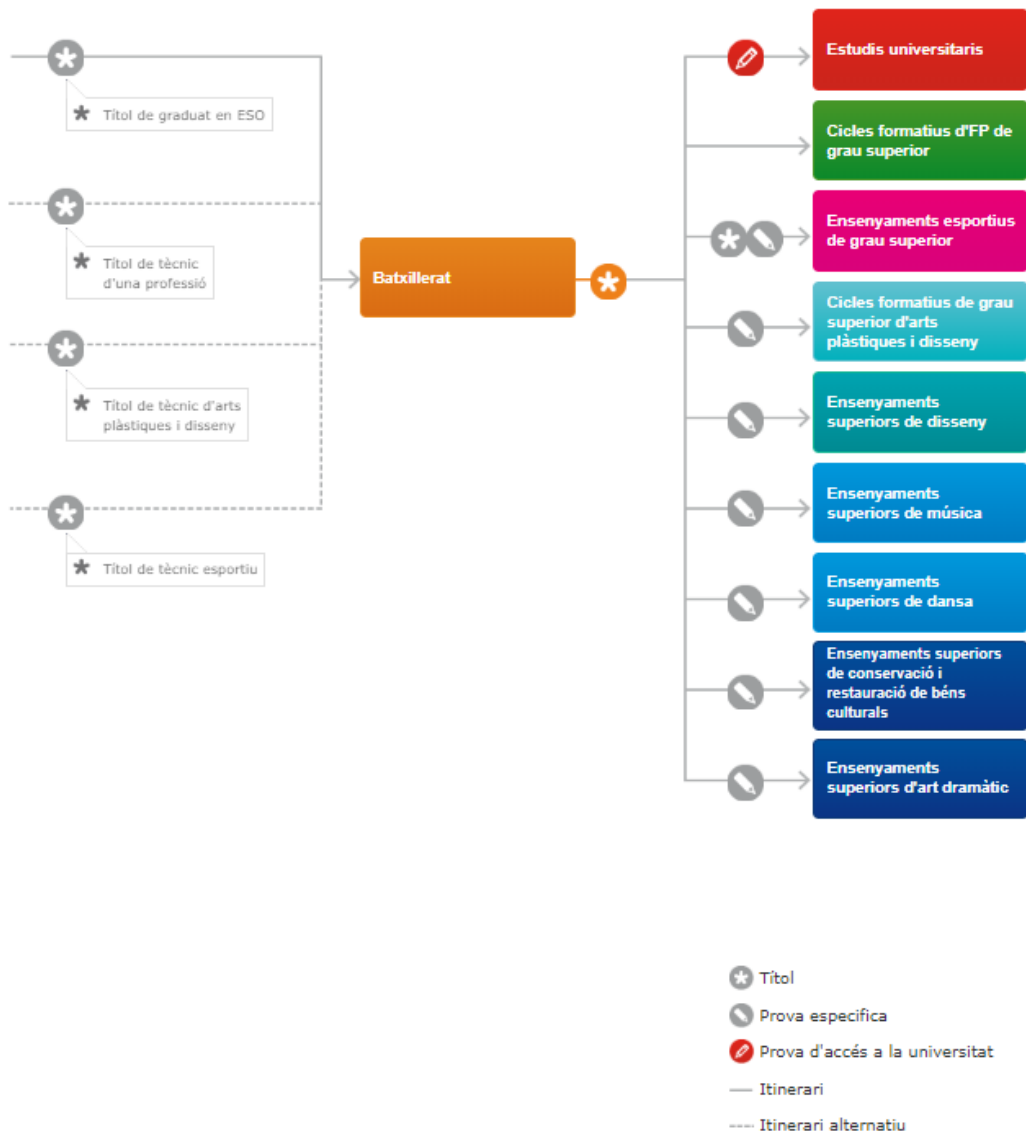
L'educació infantil i primària són obligatòries, i la secundària només fins als 16 anys, és a dir, els cursos pertanyents a primer, segon, tercer i quart d'ESO. Una vegada finalitzades aquestes etapes, pot seguir dos possibles itineraris segons si tens o no el graduat de l'ESO:

- Amb ESO: pots seguir amb els estudis de secundària superior, és a dir, batxillerat, o bé accedir a cicles de formació professional. Hi ha excepcions on, a part de tenir el títol, has de fer proves específiques per poder accedir a aquest tipus d'ensenyament. Són els casos dels ensenyaments esportius, cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, ensenyaments professionals de música i ensenyaments professionals de dansa.
- Sense ESO: pots accedir a programes de formació i inserció, o bé a programes de promoció professional. Una vegada finalitzats aquests programes, tens accés a cicles de formació professional.

Il·lustració 3: Esquema de l'estructura de secundària

Il·lustració 4: Esquema de l'estructura de secundària

Nosaltres ens centrarem en la via de batxillerat. Actualment, tenim a la nostra disposició tres modalitats a escollir segons la carrera universitària que vulguem cursar:

- Social-humanístic.
- Científic-tecnològic.
- Artístic.

El sistema educatiu català, a més a més, inclou el TR, essent conscient que si no visqués a Catalunya no estaria llegint ni jo fent aquest treball.

Una cop acabats els dos cursos de batxillerat, és necessari obtenir el títol per accedir a nous estudis, i a més a més, en la majoria de casos, passar una prova, com és el cas de:

- Estudis universitaris: si vols cursar una carrera, has de fer la prova d'accés a la universitat, també anomenada les PAU o Selectivitat.
- Ensenyaments esportius de grau superior.
- Cicles formatius de grau superior d'arts plàstiques i disseny.
- Ensenyaments superiors de música.
- Ensenyaments superiors de dansa.
- Ensenyaments superiors de conservació i restauració de béns culturals.
- Ensenyaments superiors d'art dramàtic.

Excepcionalment, podem accedir als cicles formatius d'FP de grau superior amb només el títol de batxillerat, sense necessitat de fer una prova d'accés.

Quadre comparatiu de la nota de tall de la 1a assignació amb la nota de tall de l'última assignació. Darrers 6 anys
Ordre alfabètic per centre d'estudi i població
VIA PAU-CFGS. Convocatòria de juny

Codi	Nom del centre d'estudi	Població	Sigles Universitat	Juny 2012		Juny 2013		Juny 2014		Juny 2015		Juny 2016		Juny 2017	
				Nota de tall (inici del procés)	Nota de tall (final del procés)	Nota de tall (inici del procés)	Nota de tall (final del procés)	Nota de tall (inici del procés)	Nota de tall (final del procés)	Nota de tall (inici del procés)	Nota de tall (final del procés)	Nota de tall (inici del procés)	Nota de tall (final del procés)	Nota de tall (inici del procés)	Nota de tall (final del procés)
41029	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació "Tecnocampus"	Barcelona	UPF	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
41030	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació "Tecnocampus" (Diploma en Anglès)	Barcelona	UPF	-	-	-	-	-	-	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
41041	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació "Màgic@ng" / Consultoria Digital "Tecnocampus" (Diplomatura)	Barcelona	UPF	-	-	5,000	5,000	6,730	5,000	7,530	6,750	6,004	6,000	6,200	7,860
41032	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació / Turisme / Gestió del Lloc "Tecnocampus" (Diplomatura)	Barcelona	UPF	5,274	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
11023	Administració d'Empreses	Barcelona	UB	7,500	7,410	7,400	6,664	7,500	7,500	7,860	7,570	6,400	7,414	6,960	6,960
11024	Administració d'Empreses	Barcelona	UB	10,800	9,762	10,700	10,200	10,800	10,700	11,000	11,000	10,710	10,800	10,800	10,800
11014	Administració d'Empreses	Castellón de la Plana	URV	8,434	8,300	8,340	8,230	8,454	7,400	8,000	8,000	8,100	8,104	8,004	8,300
11023	Administració d'Empreses	Barcelona	UB	6,000	6,004	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
11024	Administració d'Empreses	Barcelona	UB	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
11025	Administració d'Empreses	Barcelona	UB	6,400	6,204	6,000	6,000	6,000	6,000	6,100	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
11026	Administració d'Empreses	Barcelona	UB	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
11027	Administració d'Empreses	Barcelona	UB	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
41034	Administració d'Empreses / Economia / Dret (Aplicació de Dret)	Barcelona	UPF	10,000	10,000	11,700	10,700	11,510	11,404	11,000	10,000	10,000	11,400	11,400	11,800
31023	Administració d'Empreses / Centre Universitari SAP	Barcelona	LPC	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
31021	Administració d'Empreses "UNICEF"	Barcelona	LPC	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
31072	Administració d'Empreses "UNICEF" (d'empresariat)	Terrassa	UPC	-	-	-	-	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
11043	Administració d'Empreses / Ciències Bàsiques	Barcelona	UPC	-	-	-	-	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació	Castellón de la Plana	URV	8,200	7,600	8,700	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200
11024	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació	Castellón de la Plana	URV	10,270	10,140	10,370	9,500	9,500	7,940	8,700	8,700	8,710	8,710	8,710	8,710
11024	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació	Castellón de la Plana	URV	8,240	8,240	8,200	7,300	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200	8,200
11024	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació	Castellón de la Plana	URV	-	-	7,800	7,400	7,410	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
11024	Administració d'Empreses / Gestió de la Innovació	Castellón de la Plana	URV	-	-	-	-	7,100	6,200	7,000	6,000	6,110	6,110	6,110	6,110
11024	Administració d'Empreses / Economia (d'empresariat)	Barcelona	UB	-	-	6,200	6,000	6,200	6,104	6,104	6,104	6,104	6,104	6,104	6,104
11046	Administració d'Empreses / Enginyeria en Tecnologia (d'empresariat)	Barcelona	UPC	-	-	6,400	6,400	6,236	6,236	6,852	6,852	7,312	7,312	7,360	8,300
11026	Administració d'Empreses / Enginyeria Informàtica (d'empresariat)	Barcelona	UPC	-	-	6,200	6,154	6,745	6,745	6,852	6,852	10,014	10,014	10,340	10,340
11023	Administració d'Empreses / Finances i Comptabilitat (d'empresariat)	Barcelona	UPF	-	-	-	-	10,274	10,040	5,012	5,000	7,600	7,620	8,520	8,520
11006	Administració d'Empreses / Matemàtiques (d'empresariat)	Barcelona	UB	6,304	7,630	8,310	8,800	9,454	9,454	9,852	9,424	10,400	10,200	10,670	10,670
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona	UB	5,700	5,000	6,048	5,000	5,000	5,000	5,100	5,100	5,000	5,000	5,000	5,000
11024	Administració d'Empreses / Turisme (d'empresariat)	Barcelona													

- **Tendència al descens de la taxa d'abandonament educatiu prematur** (19,0% en 2016), encara que es trobi lluny del valor mitjà europeu actual (10,7% en 2016) i de l'objectiu del 15% previst a Espanya per 2020 (10% en la UE).

3.1.2. OBJECTIUS DEL SISTEMA EDUCATIU

- Reduir la taxa d'abandonament prematur de l'educació.
- Millorar els resultats educatius (taxa de l'alumnat excel·lent i taxa de titulats en Educació Secundària Obligatòria).
- Millorar l'ocupabilitat i estimular l'esperit emprenedor dels estudiants
- Preparar l'alumnat per a l'exercici de la ciutadania i per a la participació activa en la vida econòmica, social i cultural, amb actitud crítica i responsable i amb capacitat d'adaptació a les situacions canviants de la societat del coneixement.

3.1.3. RESULTATS ACADÈMICS DE L'ALUMNAT DE SECUNDÀRIA: respecte la població total amb edat de finalitzar els estudis corresponents

Curs 2015-2016:

- **Xifres de l'alumnat que finalitza:**

ESO: la xifra de l'alumnat que finalitza l'ESO amb títol de graduat d'ESO suposa una taxa bruta del 79,3% respecte la població que té l'edat teòrica de finalitzar aquest nivell educatiu.

Tabla 3: Evolución de las tasas brutas de Graduados en ESO

	Alumnado que finaliza la ESO			Graduados en ESO - ofertas Educación de Adultos
	Total	Hombres	Mujeres	
1999-2000	73,4	65,9	81,3	-
2000-01	73,4	66,2	80,9	-
2001-02	71,9	64,6	79,6	-
2002-03	71,9	64,7	79,5	2,7
2003-04	71,3	63,9	79,1	3,5
2004-05	69,8	63,1	77,0	3,6
2005-06	69,2	62,3	76,4	4,3
2006-07	69,0	62,4	76,1	4,7
2007-08	69,4	63,5	75,7	5,9
2008-09	73,0	67,1	79,4	8,4
2009-10	74,6	69,0	80,6	11,1
2010-11	74,7	69,5	80,2	13,0
2011-12	75,1	69,9	80,6	12,7
2012-13	75,4	70,5	80,6	13,2
2013-14	76,8	71,7	82,2	12,1
2014-15	77,6	72,7	82,8	10,7
2015-16	79,3	74,3	84,7	9,2

II-lustració 6: Evolució de les taxes brutes de Graduats a l'ESO (1999-2016)

BATXILLERAT: La taxa bruta que finalitza batxillerat se situa al 57,4%.

	Bachillerato		
	Total	Hombres	Mujeres
1999-2000	45,1	38,6	51,9
2000-01	46,8	39,9	54,1
2001-02	45,3	37,5	53,6
2002-03	46,0	37,9	54,6
2003-04	45,2	36,9	53,9
2004-05	44,5	36,7	52,7
2005-06	44,8	36,8	53,3
2006-07	44,3	36,8	52,3
2007-08	44,5	37,2	52,2
2008-09	45,4	38,1	53,1
2009-10	47,2	40,3	54,6
2010-11	49,7	42,9	57,0
2011-12	52,1	45,5	59,0
2012-13	53,4	46,9	60,3
2013-14	54,8	47,8	62,2
2014-15	55,0	47,9	62,6
2015-16	57,4	50,4	65,0

II-lustració 7: Evolució de les taxes brutes de graduats a batxillerat (1999-2016)

- **Xifres de promoció de l'alumnat:**

ESO: el mínim percentatge mitjà que promociona curs a l'ESO és d'un 85,5% (xifra que pertany al tercer curs), i el màxim és de 88,7% (xifra que pertany al primer curs). Però, el que supera totes les matèries varia

del 59,0% de tercer curs (69,0% sobre els promocionats) al 70,8% del quart curs (81,6% sobre els promocionats).

BATXILLERAT: el percentatge mitjà que promociona el primer curs és 82,0% i el que finalitza el segon curs és 80,9%. Però, només el 59,6% de l'alumnat de primer curs supera totes les matèries (72,6% sobre els que promocionen).

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

SUBSECRETARÍA
SECRETARÍA GENERAL TÉCNICA
SUBDIRECCIÓN GENERAL DE
ESTADÍSTICA Y ESTUDIOS

Tabla 6: Porcentaje de alumnado que promociona de curso por tipo de promoción y sexo. Curso 2015-2016

	Total	Con todas las materias superadas	Con materias no superadas
Ambos sexos			
Primero - ESO	88,7	63,8	24,9
Segundo - ESO	85,7	60,4	25,3
Tercer - ESO	85,5	59,0	26,5
Cuarto - ESO	86,7	70,8	16,1
Primero - Bachillerato ordinario	82,0	59,6	22,5
Segundo - Bachillerato ordinario	80,9	80,9	-

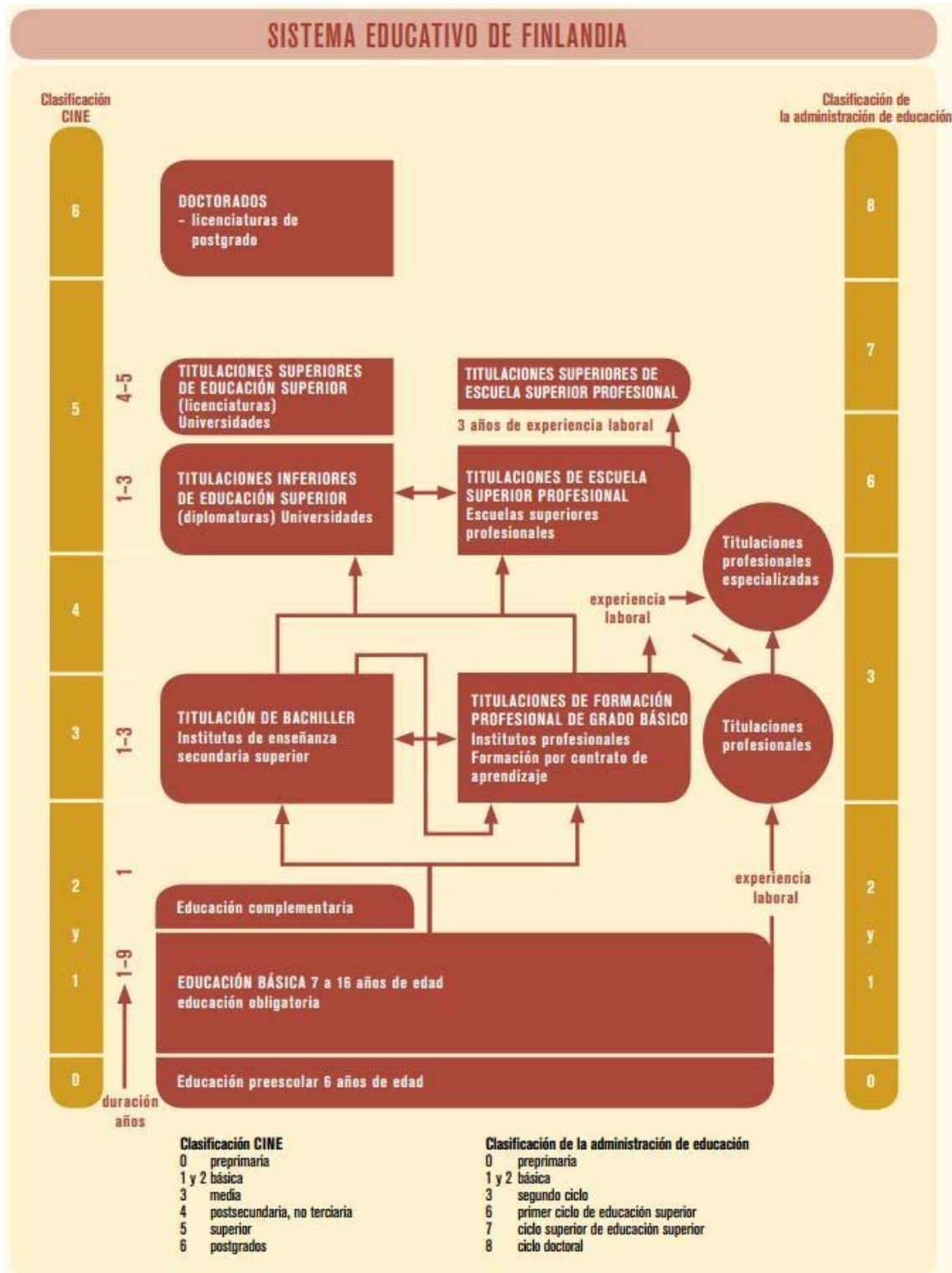
Il·lustració 8: Percentatge de l'alumnat que promociona de curs per tipus de promoció i sexe. Curs 2015-2016

- **Resum dels resultats acadèmics:**

D'una suposada classe de 25 alumnes de tercer d'ESO, passen a quart sense cap assignatura pendent 12 alumnes, és a dir, un 48%.

D'una suposada classe de 25 alumnes de primer de batxillerat, passen a segon sense cap assignatura pendent 14 alumnes, és a dir, un 56%.

3.2. ESTRUCTURA DEL SISTEMA EDUCATIU FINLANDÈS

Il·lustració 9: Esquema de l'estructura del sistema educatiu finlandès

3.2.1. CARACTERÍSTIQUES

- **DESCRIPCIÓ DEL SISTEMA**

El sistema educatiu finlandès consta de quatre etapes o nivells:

A la primera etapa trobem:

- Educació i cura de la primera infància (“Varhaiskasvatus”): la participació en aquesta és un dret universal per a tots els nens i nenes menors d’edat escolar, és a dir, entre els zero i els sis anys. S’organitzen en institucions de cura diürna i en la “guarderia familiar”. Hi ha tarifes moderades per a les famílies.
- Educació pre- primària (“Esiopetus”): És fa un any abans de l’educació bàsica a l’edat de sis anys. Generalment, això s’organitza de manera que els nens i nenes tinguin mig dia d’activitats d’educació preescolar i la resta del dia sigui d’educació i cura de la primera infància. L’educació pre-primària és completament gratuïta per a les famílies.

A la segona etapa trobem:

- Educació bàsica (“Perusopetus”): consta dels nivells de primària i secundària. Els nens i nenes s’incorporen a l’educació obligatòria/bàsica a l’edat de set anys, i té una duració de nou anys (sis anys de primària i tres de secundària). L’educació és gratuïta per als alumnes, així com els materials d’aprenentatge, els menjars diaris, els serveis de salut i benestar i el transport de casa a l’escola per als alumnes que viuen a cinc o més km de distància d’aquesta, o si el camí és perillós.

A la tercera etapa trobem:

- Educació secundària superior (“Toisen asteen koulutus”): No és obligatòria. Es divideix en educació secundària superior general (amb una durada de tres anys i un examen final) i educació secundària superior vocacional o formació professional (amb una durada de tres anys que dona accés a exercir una professió). L’educació secundària superior és impartida per institucions d’educació secundària superior

general i vocacional. L'edat general per participar en aquests estudis és de setze a dinou anys. En l'educació secundària superior professional, en particular, molts estudiants tenen més edat.

A la quarta etapa trobem:

- Educació superior ("Korkeakoulutus"): és donada per universitats i universitats de ciències aplicades (politécniques). Les primeres estan més orientades acadèmicament i les últimes més orientades professionalment. Si es vol accedir a l'educació superior, s'ha de fer un examen final a l'etapa de secundària superior o als estudis bàsics de formació professional. Encara que l'aprovat d'aquest tipus d'examen acredita per entrar a l'educació terciària, cada institut pot utilitzar les proves que necessitin per seleccionar els estudiants. Es poden obtenir títols tant de llicenciat com de postgrau. Els títols com els doctorats només poden ser atorgats per les universitats.

- **EQUITAT EN EDUCACIÓ**

Unes de les característiques claus en la seva educació és garantir la igualtat d'oportunitats per a tothom, i això és gràcies a mesures de suport individual que s'han implementat per garantir que tots els alumnes i estudiants puguin assolir el seu màxim potencial. Les diferències entre les escoles són petites i la qualitat de l'ensenyança és alta a tot el país. Hi ha una elevada qualificació acadèmica del professorat, sobretot en educació primària.

«Los finlandeses consideran que el tesoro de la nación son sus niños y los ponen en manos de los mejores profesionales del país» (ex director del col·legi Claret de Barcelona, ABC digital, 25.03.2013).

El sistema educatiu no té cap carreró sense sortida que pugui afectar a l'aprenentatge dels estudiants.

A més a més, l'educació és finançada amb fons públics. Només el 2% dels alumnes de l'educació obligatòria van a escoles que tenen un proveïdor privat. També aquestes escoles són finançades amb fons públics.

L'educació, des de l'educació preescolar fins l'educació superior és gratuïta. Els menjars escolars i l'aprenentatge s'ofereixen de forma gratuïta i l'accés a àrees remotes i escassament poblades es garanteix a través del transport escolar gratuït.

- **SISTEMA EDUCATIU BASAT EN LA CONFIANÇA I LA RESPONSABILITAT**

A Finlàndia, l'autonomia local és alta. La major part dels fons provenen de pressupostos locals. Les escoles i els professors individuals tenen molta llibertat per dissenyar els seus propis plans d'estudi i instrucció. També les institucions finlandeses d'educació superior tenen una ampla autonomia. Tenen independència respecte a les seves finances i administració. Les institucions són autònomes pel que fa a l'ensenyança i la investigació.

Hi ha molt poc control extern, amb inspeccions escolars o llibres de text. El primer examen nacional té lloc a finals de l'educació secundària superior general.

- **No s'obliga als alumnes a fer deures després de les hores escolars, perquè puguin estar més temps socialitzant i en activitats d'oci.**
- **Poques hores d'estudi (les escoles finlandeses són les que menys hores fan a la setmana i les que tenen els cursos de menor duració de tot el món.**

3.2.2. OBJECTIUS DEL SISTEMA EDUCATIU

El principal objectiu del sistema finlandès és centrar-se en l'alumne i en les seves capacitats, donant-li així l'oportunitat d'aprendre al seu ritme i sense estrès ni tensió en no ser avaluat per nombres al seu començament al sistema educatiu. És a dir, els seus alumnes viuen sense por a equivocar-se i amb motivació per aprendre.

3.3. ESTRUCTURA DEL SISTEMA EDUCATIU NORD-AMERICÀ

3.3.1. CARACTERÍSTIQUES

- **DESCRIPCIÓ DEL SISTEMA**

El sistema educatiu nord-americà comprèn dotze anys o graus d'educació previs a l'ingrés a l'ensenyança superior o universitat. Aquests es divideixen en tres etapes:

- "Elementary school": cinc graus (dels sis als onze anys)
- "Middle school": tres graus (dels dotze als catorze anys)
- "High School": quatre graus (dels catorze als divuit anys)

Una vegada finalitzat el dotzè grau, els alumnes poden seguir amb l'educació superior, que pot ser vocacional i/o tècnica (dos anys), professional i universitària (quatre anys). Algunes carreres com ara dret o medicina, odontologia, medicina veterinària, etc... requereixen estudis de postgrau en les facultats professionals.

NIVELL EDUCATIU	ETAPA EDUCATIVA	DURACIÓ/NIVELLS	EDAT	AUTORITAT EDUCATIVA
Educació Bàsica	Educació Infantil ("Kindergarten" i "Pre-Kindergarten") (no obligatòria)		2-5	Departaments
	Educació Primària ("Elementary School")	Cursos 1r-5è/6è	6-11/12	
	Educació Secundària	Cursos 6è o 7è fins	11-13	

Educació Bàsica o Secundària	("Middle School" o "Junior High School")	8è Cursos 7è i 8è	12-13	d'Educació dels diferents Estats
Educació Secundària	Educació Secundària ("High School")	Cursos 9è fins 12è	14-18	
Educació Superior	"Community/Junior/Technical College" "College University"			Universitats

Educació Infantil: Comprèn des dels dos als cinc anys d'edat. Encara que no és obligatòria, es va implantant progressivament i, cada vegada amb major freqüència, s'ofereix a les escoles d'Educació primària. El grau de finançament públic d'aquesta etapa varia segons els estats o fins i tot segons els districtes.

Educació Primària: La seva durada varia segons l'Estat. La majoria comprèn els cursos des de 1r fins a 5è (de sis a deu anys) i en altres des de 1r fins a 6è (de sis a onze anys). No existeix un currículum nacional, encara que són obligatòries certes assignatures com ara Matemàtiques, Escriptura i Lectura (des de 1r a 3r), Literatura i Llengua anglesa (a partir de 4t), Ciències, Estudis Socials i Educació Física; en alguns centres s'exigeix també l'estudi de Informàtica, Música i Art. A més a més, alguns centres ofereixen una segona llengua estrangera entre les assignatures de lliure elecció.

Educació Secundària: L'organització de l'Ensenyança Secundària també varia segons els Estats. Per això trobem les següents etapes:

- "Middle School": habitualment inclou dels cursos 6è o 7è fins els 8è (des de dotze o tretze fins els catorze anys)
- "Junior High School": inclou del 7è fins al 8è curs (de tretze fins catorze anys).

Qualsevol de les dues formes d'organització dona pas al "High School", al qual s'imparteix des del 9è fins al 12è curs (dels catorze fins als divuit anys). Al finalitzar el 12è curs s'obté el títol equivalent al títol de Batxillerat del Sistema Educatiu Espanyol ("High School Diploma"). Igual que a l'Educació Primària, a l'Educació Secundària també s'ofereixen assignatures de lliure elecció entre les quals es pot cursar una segona llengua.

Formació Professional: a l'etapa d'Educació Secundària, els alumnes poden accedir a estudis de caràcter professional. D'aquests se n'encarreguen les Escoles Vocacionals o Tècniques ("Vocational and Technical Schools") que es donen a terme dins l'àmbit del "High School" o del "Junior College" i ofereixen cursos de Secretariat, Mecànica, Fotografia, Infermeria, Estètica, Disseny, etc. Posteriorment aquests alumnes poden prosseguir els seus estudis dins un "Technical College" o incorporar-se al món laboral.

Educació Superior: Estats Units, segons les dades de World University Rankings, compta amb sis de les deu millors universitats del món, i ocupa el California Institute of Technology (Caltech) la primera posició d'aquesta classificació. En aquesta etapa educativa, bàsicament es distingeixen tres tipus d'ensenyances: les que ofereixen les escoles tècniques, les escoles universitàries i les universitats:

- Escoles Tècniques ("Community, Junior and Technical Colleges"): ofereixen programes de dos anys, que atorguen certificacions de Formació Professional o dels primers dos cursos d'una titulació universitària superior.
- Escoles Universitàries ("Colleges"): organitzen, normalment, els seus programes en quatre cursos escolars. Aquests centres donen el títol de "Bachelor's degree" (equivalent al títol espanyol de grau).
- Universitats: un gran número d'universitats nord-americanes solen allotjar als seus campus diferents Colleges o Facultats, i ofereixen, a més a més, una varietat de titulacions de Grau, Programes Postgrau i Doctorat.

Hi ha una gran mobilitat d'estudiants en tot el país, ja que aquests poden triar qualsevol universitat, depenent dels requisits especials de cada una d'elles i de les possibilitats econòmiques de què es disposen.

- **Donat que EEUU és un estat federal, la gestió d'aquesta competència (educació) cau dins de l'àmbit d'acció dels estats, és a dir, hi ha variacions al funcionament del sistema educatiu entre els diferents estats.**

- **SISTEMA DE QUALIFICACIONS**

A les escoles americanes els professors avaluen als estudiants al llarg de tot l'any acadèmic. Els pares o tutors dels alumnes reben les “report cards” (informes del progrés de l'estudiant) amb una periodicitat que dependrà del professor o del centre en qüestió però solen ser setmanals o mensuals. Les notes finals de semestre o de l'any complet solen presentar-se en una escala numèrica de 0 a 100 punts, o bé en una escala alfabètica des de la F fins la A:

- Escala numèrica:
  - Suspens: 0-69,9
  - Aprovat: 70,0-79,9
  - Notable: 80,0-89,9
  - Excel·lent: 90,0-100,0
- Escala alfabètica:
  - Suspens: D, E o F
  - Aprovat: C
  - Notable: B
  - Excel·lent: A

- **VARIETAT MOLT EXTENSA D'ASSIGNATURES**

Depenent del grau en qüestió, existeixen determinades assignatures troncales (obligatòries) i assignatures optatives. Segons va avançant el grau, la varietat d'assignatures que pot oferir un “High School” pot ser molt extensa. Es pot

experimentar un gran nivell d'especialització al sistema educatiu nord-americà. Jo m'he centrat en l'etapa del "High School":

Assignatures obligatòries:

- Àrea d'idiomes (normalment s'exigeix cursar com a mínim l'assignatura d'anglès dins l'àrea d'idiomes): Anglès, literatura, llengua estrangera (espanyol, francès, xinès...), escriptura (tècnica i creativa), debat, discurs en públic, poesia...
- Àrea de ciències (normalment s'exigeix cursar tres assignatures entre l'àrea de ciències i ciències socials): Biologia, química, física, fisiologia, anatomia, geologia, astronomia, ciències del medi ambient, ciències forenses ...
- Àrea de ciències socials (normalment s'exigeix cursar tres assignatures entre l'àrea de ciències i l'àrea de ciències socials): Història mundial, història americana, model de govern, economia, dret, sociologia, psicologia...
- Àrea de matemàtiques (normalment s'exigeix cursar una assignatura de l'àrea de matemàtiques): Pre- àlgebra, àlgebra, geometria, trigonometria, pre-càlcul, càlcul, estadística...
- Àrea de salut (normalment s'exigeix cursar una assignatura de l'àrea de salut): Nutrició, primers auxilis, educació sexual, drogues il·legals, tabac, alcohol, educació física...
- Àrea d'Educació Física: Educació Física.

Assignatures optatives:

- Àrea d'Art: Història de l'art, pintura, escultura, dibuix artístic, cinema, teatre, cor, dansa...
- Àrea d'Informàtica: Disseny Gràfic, programació d'apps, programació general, disseny web, disseny de videojocs, producció musical, disseny 3D...
- Àrea de desenvolupament personal: Fusteria, educació vial, mecànica, agricultura, metal·lúrgia...
- Àrea d'Idiomes Estrangers: Espanyol, francès, xinès, alemany, italià, japonès, rus, portuguès...

- Àrea d'Economia i Màrqueting: Màrqueting, publicitat, anuari escolar, comptabilitat, finances...
- Àrea de Salut i Economia Domèstica: Cuina, educació sexual, comptabilitat domèstica, nutrició, infermeria, formació dietètica...

- **LES ACTIVITATS EXTRAESCOLARS SÓN DE GRAN IMPORTÀNCIA**

Un dels punts forts del sistema educatiu nord-americà és l'enorme importància de les diverses activitats extraescolars que un estudiant pot escollir durant la seva etapa escolar.

Les activitats esportives tenen un paper fonamental al sistema educatiu americà. Les escoles americanes fomenten moltíssim la pràctica esportiva entre els seus estudiants. Hi ha molta varietats i originalitat entre els esports que s'ofereixen: Futbol americà, bàsquet, "soccer" (futbol europeu), beisbol, lluita, natació, atletisme, "cross country" (carreres al camp), golf, hockey sobre gel, "lacrosse", voleibol...

A part de les activitats extraescolars esportives, les escoles als EEUU es caracteritzen per oferir als seus estudiants una àmplia varietat d'opcions artístiques o culturals. Algunes de les activitats extraescolars no esportives que s'ofereixen són: Banda de música, orquestra, cor, periòdic de l'escola, club de debat, club d'escacs, govern de l'escola, club d'idiomes, voluntariat comunitari...

3.3.2. OBJECTIUS DEL SISTEMA EDUCATIU

- Augmentar les opcions educatives d'alta qualitat i capacitar els estudiants i pares per triar una educació que satisfaci les seves necessitats.
- Proporcionar a tots els estudiants de primària i secundària el mateix accés a oportunitats educatives d'alta qualitat.
- Millorar la capacitat dels estudiants i pares per pagar els seus préstecs estudiantils federals, proporcionant informació precisa i oportuna, eines rellevants i opcions de pagament manejables.

4. PART PRÀCTICA: ESTUDI DEL SISTEMA EDUCATIU

Una vegada obtinguda la descripció de cada sistema educatiu (espanyol, finlandès i nord-americà) amb les seves característiques, farem una comparativa entre els sistemes educatius d'aquests tres països centrant-nos en els punts dèbils i forts de cadascun, relacionats amb aquests tres aspectes:

- Motivació
- Estrès
- Conciliació entre la vida social i l' acadèmica

Una vegada feta aquesta comparativa, donarem la veu a persones implicades en el sistema educatiu mitjançant enquestes, les quals s'analitzaren i es compararan amb el "Benchmarking" fet anteriorment, per corroborar els resultats d'aquests.

4.1. "BENCHMARKING": COMPARATIVA I ANÀLISI DELS PUNTS DÈBILS/FORTS DELS SISTEMES EDUCATIUS FINLANDÈS, NORD-AMERICÀ I ESPANYOL

MOTIVACIÓ

És un dels punts forts al sistema educatiu finlandès i nord-americà. A Finlàndia, al començament del seu sistema educatiu, els estudiants no són avaluats per nombres, fent així que estudiïn sense por a equivocar-se i amb motivació per aprendre. Quelcom similar succeeix amb el sistema nord-americà, el sistema de qualificacions el qual funciona, entre diverses maneres, mitjançant una escala alfabètica. No és el mateix que t'avaluïn amb nombres que amb lletres, ja que psicològicament tenen un impacte més negatiu uns nombres que et marquen una barrera, que unes lletres que et donen una valoració del nivell assolit. A més a més, el seu sistema educatiu compta amb una varietat molt extensa d'assignatures per triar entre els alumnes. Tot el contrari succeeix amb el sistema espanyol, la motivació del qual destaca com a punt dèbil. Al contrari que a Finlàndia i als Estats Units, Espanya avalua els estudiants mitjançant

nombres, la qual cosa causa més estrès que motivació, com he dit anteriorment. A més a més, hi ha molt poca flexibilitat a l'hora d'escollir assignatures, no com als Estats Units, que destaca una varietat molt extensa. Aquesta poca flexibilitat amb la que compta el sistema educatiu espanyol comporta que els estudiants que encara no tenen clar a què es volen dedicar o de quin camí triar es desmotivin i s'estressin.

ESTRÈS

Ara mateix, la característica destacada del sistema finlandès, la qual parla sobre les hores lectives, on Finlàndia és la que menys en fa a l'any, no seria bo per al sistema espanyol a causa del sistema sociocultural que hi ha a Espanya. És a dir, alguns pares no tenen el nivell ni el temps necessari per complementar la formació que es dona als centres educatius. Canviant d'aspecte, el sistema nord-americà destaca per fomentar l'esport entre els seus estudiants, la qual cosa ajuda a disminuir el seu estrès (ho hem pogut veure en la quantitat d'esports oferts als centres escolars, ja siguin públics o privats, entre els quals els seus alumnes podien triar). En canvi, el sistema espanyol no sol fomentar-lo, almenys als centres públics, on només compten amb una assignatura d'educació física, en la qual el temari és impartit obligatòriament (no pots triar l'esport que més t'agrada). A més a més, en molts centres aquesta assignatura no s'imparteix a segons de batxillerat, el curs on el nivell d'estrès és més alt, ja que tot depèn d'una nota.

CONCILIACIÓ ENTRE LA VIDA SOCIAL I ACADÈMICA

Destaca molt en aquest aspecte Finlàndia, on no s'obliga a fer deures després de les hores escolars perquè puguin estar més temps socialitzant i en activitats d'oci. Una cosa semblant passa amb Estats Units, on al seu sistema, les activitats extraescolars, considerades de gran importància, estan incloses dins el programa escolar. D'això manca el sistema espanyol, on a part d'obligar a fer deures fora d'hores lectives, no es fomenten les activitats extraescolars. Ens trobem amb els sistemes finlandès i nord-americà els quals, o tenen temps lliure després de les hores de classe per socialitzar, o les activitats extraescolars estan incloses a tots els centres, on també les duen a terme.

D'altra banda, també ens trobem amb el sistema espanyol, on els estudiants no tenen temps lliure després de les hores lectives per socialitzar i fer extraescolars a causa del volum de feina que han de fer a casa.

En definitiva, el sistema espanyol és com si fos un arbre. Tothom ha de passar pel mateix camí fins 3r d'ESO (aquesta via simularia el tronc de l'arbre). A 4t d'ESO has d'escollir més o menys per quina branca aniràs (comences ha triar optatives que t'encaminen a un tipus de batxillerat), on si no ho tens clar, pot influir en tot el teu camí acadèmic (aquesta via simularia les primeres ramificacions de l'arbre). Et fan escollir massa aviat, i hi ha poc assessorament o nul per part de les universitats perquè els alumnes no s'equivoquin. No estem parlant d'una fira de l'ensenyament que t'ensenyen les diverses carreres entre les que pots triar, sinó d'alguna xerrada o algun tipus de informació oficial que et mostri els diferents camins que pots triar alhora de continuar amb els teus estudis perquè no t'equivoquis.

Les notes de les proves de les PAU són el trencament de la branca significativa. La nota que treus solament et diu que hi ha més gent que ha tret més puntuació general, no que estiguis més o menys capacitat per la carrera que tu vulguis fer.

Tot això genera estrès i desmotivació. És tot una competició, i no hauria de ser així.

4.2. ENQUESTES A LA GENT: OPINIÓ I PROPOSTA POPULAR

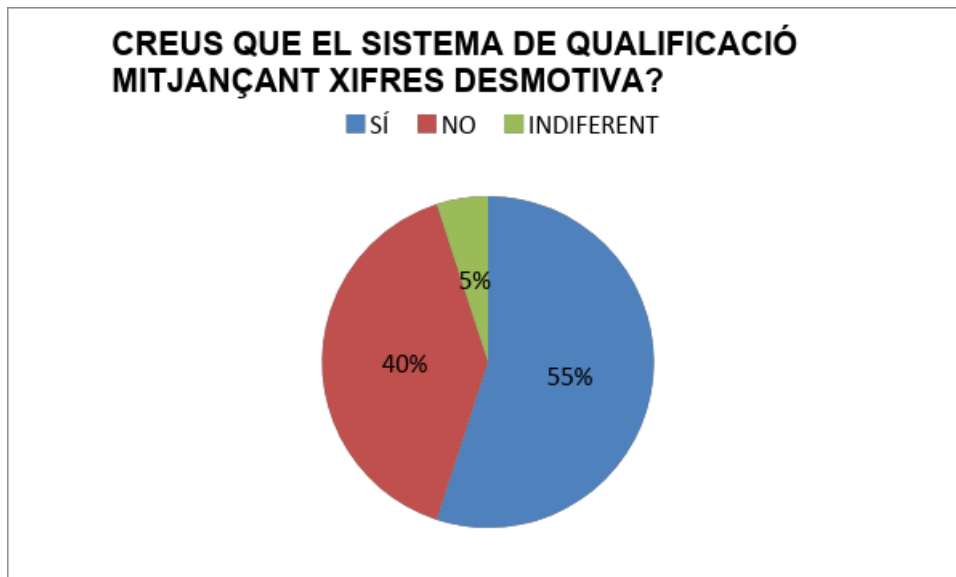
A continuació, veurem les opinions i propostes populars donades a nivell nacional (arreu d'Espanya) dividides en tres grups:

- Estudiants de batxillerat a Espanya.
- Estudiants d'intercanvi espanyols als Estats Units d'Amèrica i Canadà que han cursat un curs de batxillerat allà.
- Docents

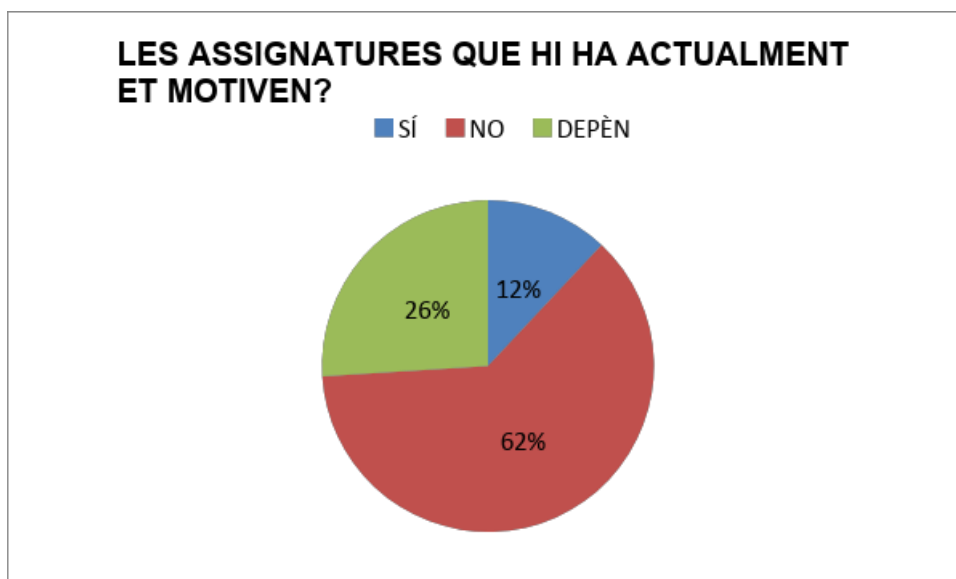
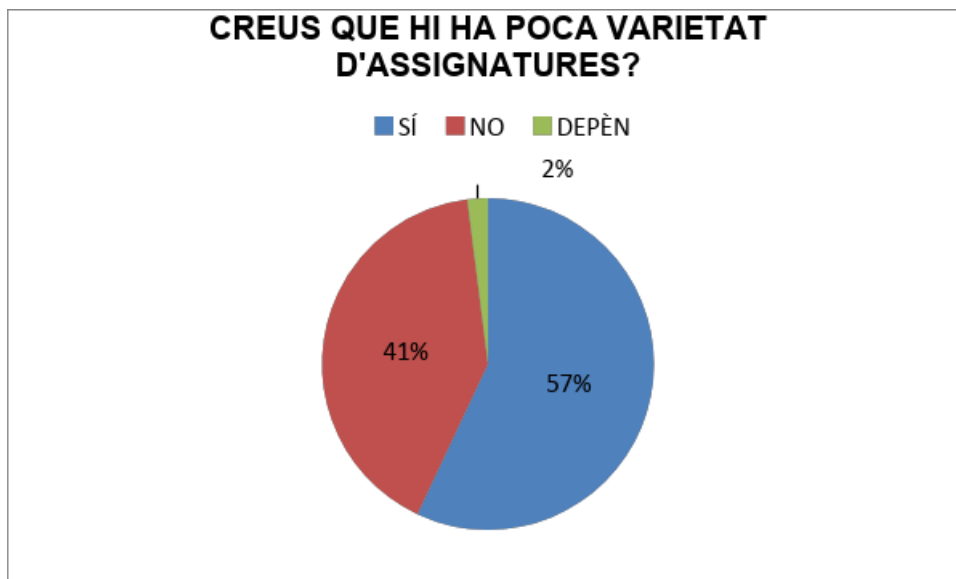
DADES ESPECÍFIQUES			
	NIVELL DE RESPOSTES	PROCEDÈNCIA GEOGRÀFICA	NIVELL DE DOCÈNCIA
ESTUDIANTS DE BATXILLERAT	53	Barcelona Girona Madrid Sevilla La Coruña Ourense Valladolid	N/A
ESTUDIANTS D'INTERCANVI	4	Barcelona La Coruña Ourense	N/A
DOCENTS	28	Barcelona Girona Vigo	Primària Secundària Batxillerat Universitat

4.2.1. ENQUESTA: ESTUDIANTS DE BATXILLERAT

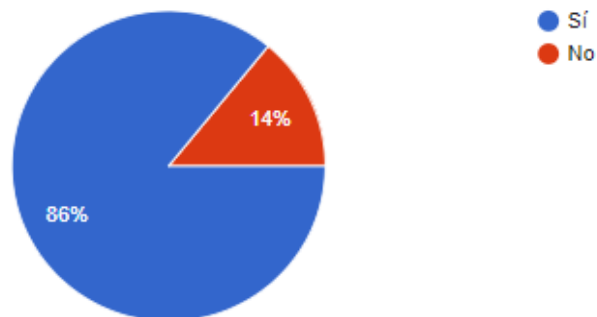
1. Creus que el sistema de qualificació mitjançant xifres et desmotiva? Creus que un sistema de qualificació mitjançant lletres seria millor (A, B, C...)?

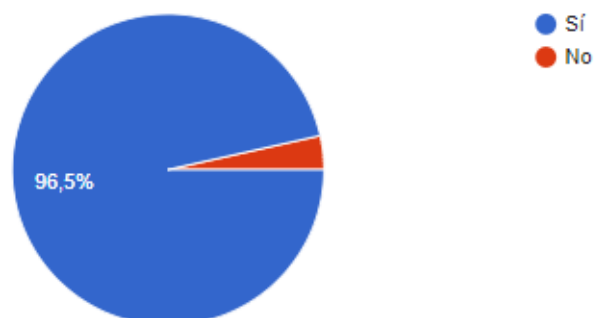
2. Creus que hi ha poca varietat d'assignatures? Les assignatures que hi ha actualment et motiven?

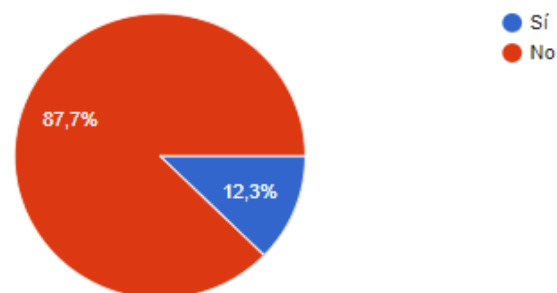
3. Creus que hi ha poca flexibilitat a l'hora de triar les assignatures optatives?

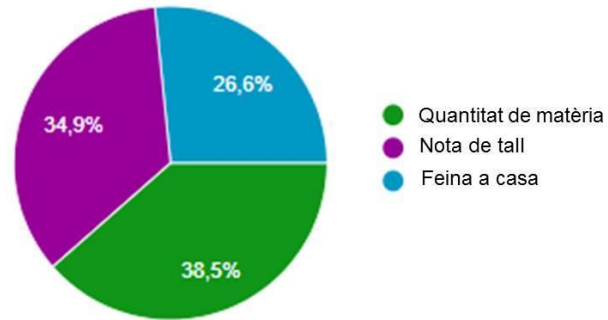
4. Creus que estaries més motivat(da) si poguessis triar les assignatures entre un ampli ventall d'aquestes?

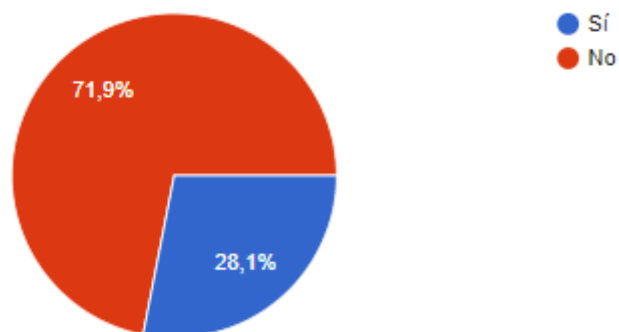
5. Creus que totes les assignatures segons els diferents batxillerats són útils?

6. Et genera estrès:

7. Consideres que la vida acadèmica et deixa temps per tenir vida social que et realitzi com a persona?

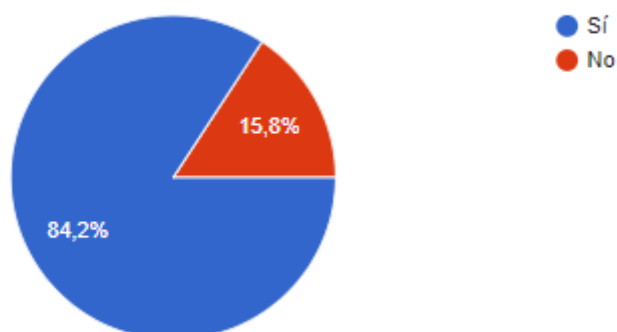

8. Et sols anar a dormir tard o aixecar-te d'hora estudiant o fent deures? Si es així, sobre quina hora?

La mitjana de l'horari d'anar-se'n a dormir dels estudiants és la 1 a.m. per poder arribar a un nivell alt de nota mitjana.

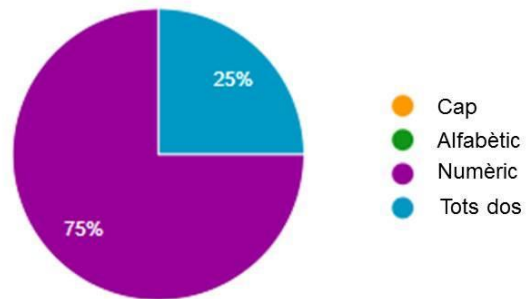
9. Creus que hi ha excessiva matèria per assimilar?

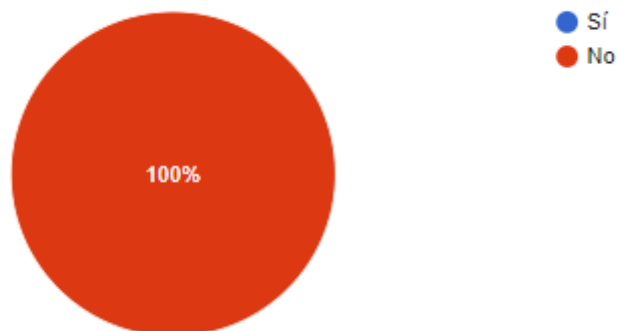

4.2.2. ENQUESTA: ESTUDIANTS D'INTERCANVI

1. Quin sistema de qualificació et desmotiva més?

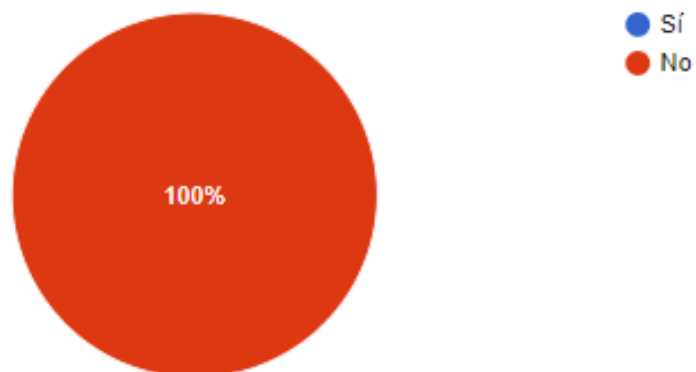
2. Creus que hi ha poca varietat d'assignatures? (als EUA i Canadà)

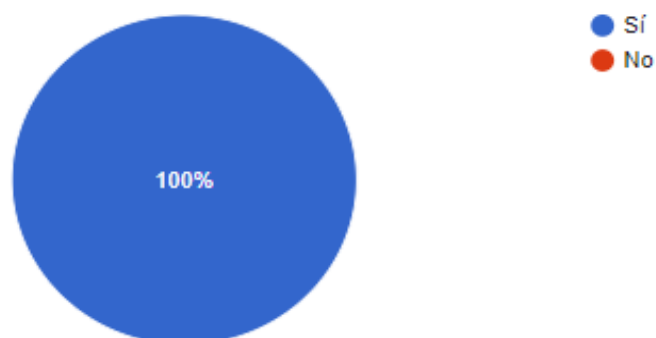
3. Les assignatures que hi ha et motiven? (als EUA i Canadà)

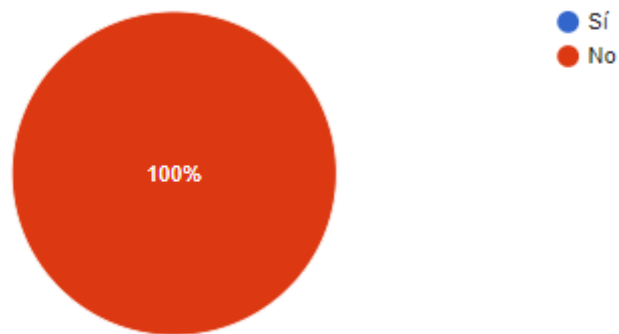
4. Creus que hi ha poca flexibilitat a l'hora de triar les assignatures optatives? (als EUA i Canadà)

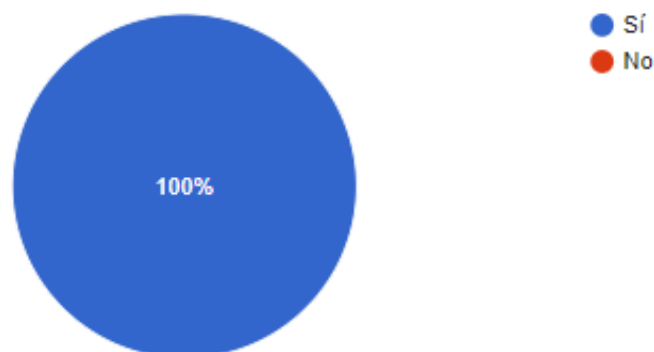
5. Creus que motiva el fet de poder triar assignatures entre un ampli ventall d'aquestes?

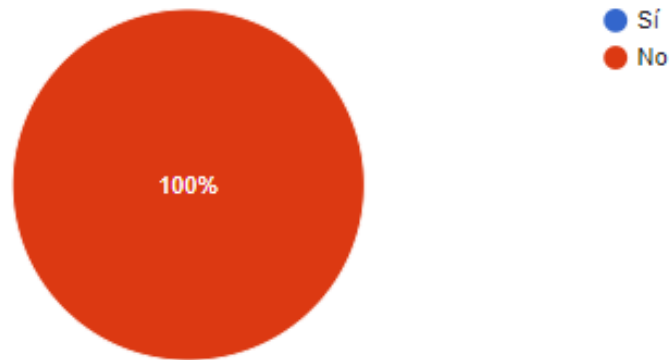
6. Creus que totes les assignatures segons els diferents batxillerats a Espanya són útils?

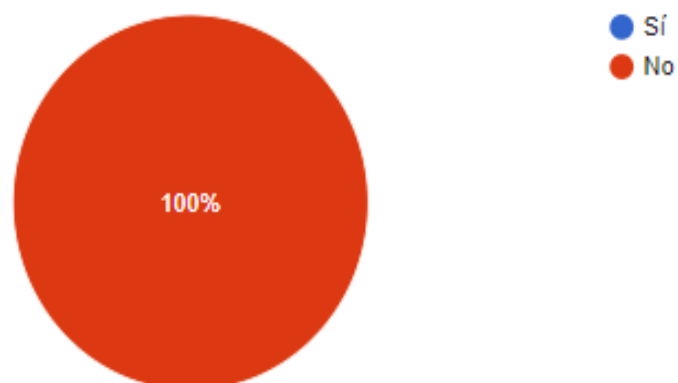
7. Consideres que la vida acadèmica et deixa temps per tenir vida social que et realitzi com a persona? (als EUA i Canadà)

8. Et sols anar a dormir tard o aixecar-te d'hora estudiant o fent deures? Si es així, sobre quina hora? (als EUA i Canadà)

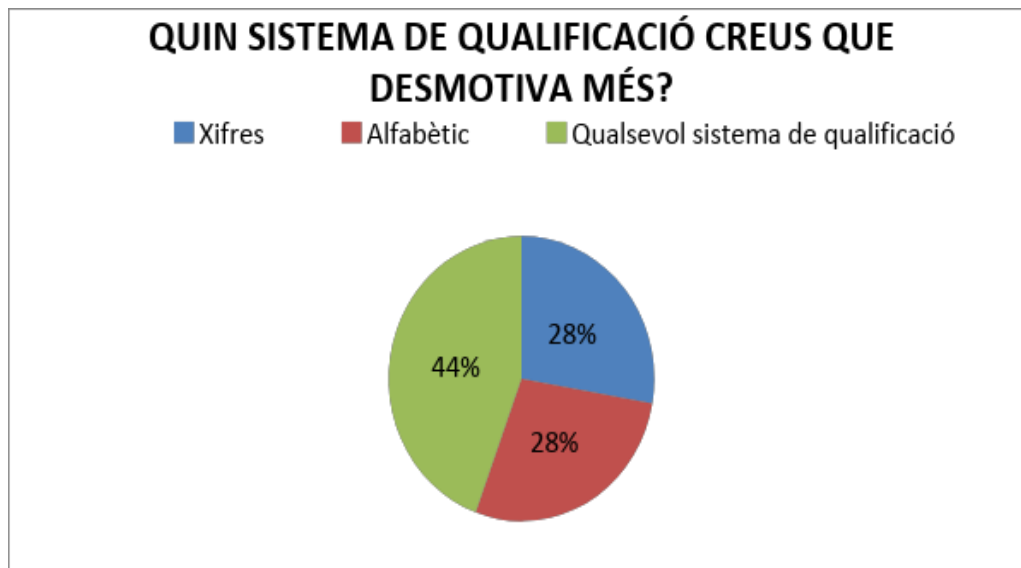

9. Creus que hi ha excessiva matèria per assimilar? (als EUA i Canadà)

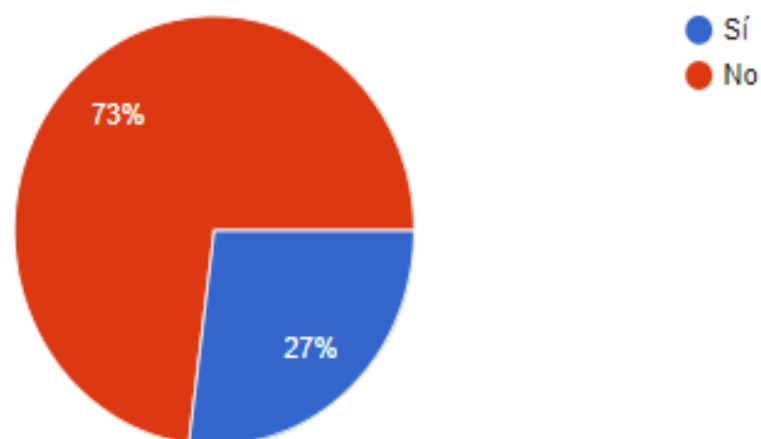

4.2.3. ENQUESTA: DOCENTS

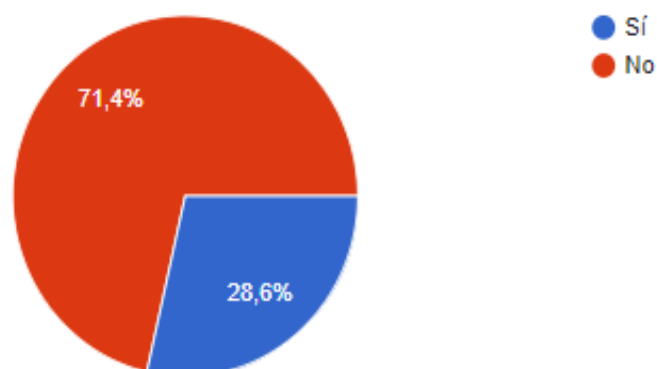
1. Quin sistema de qualificació creus que desmotiva més?

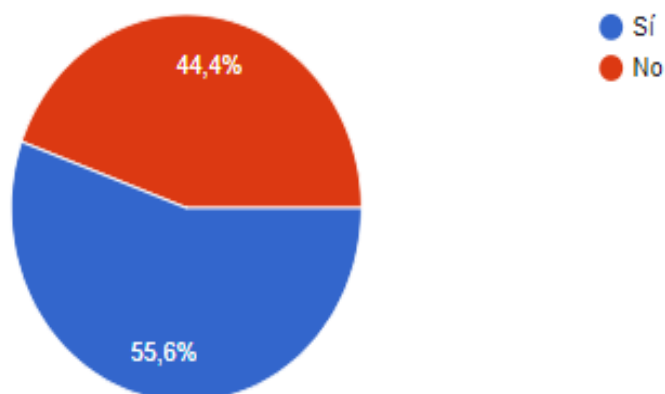
2. Creus que hi ha poca varietat d'assignatures a batxillerat?

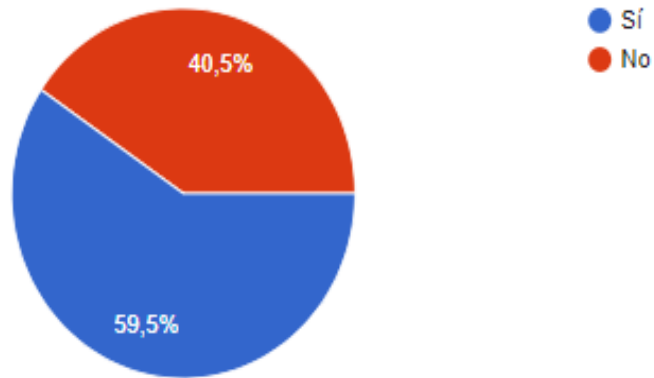
3. Creus que les assignatures que hi ha actualment fixades com a obligatòries i optatives a batxillerat són les idònies per a qualsevol tipus de carrera que es cursa a Espanya?

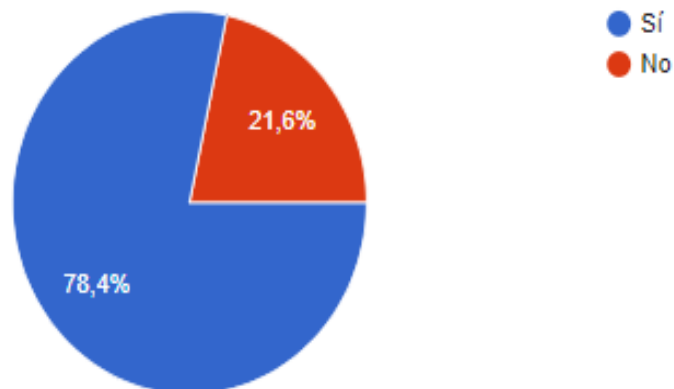
4. Creus que les assignatures que hi ha actualment fixades com a obligatòries i optatives desmotiven els alumnes?

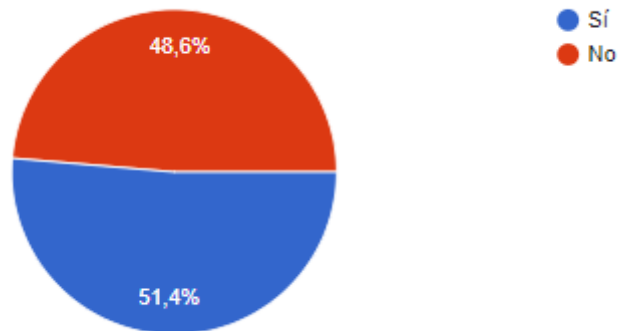
5. Creus que hi ha poca flexibilitat a l'hora de triar les assignatures optatives?

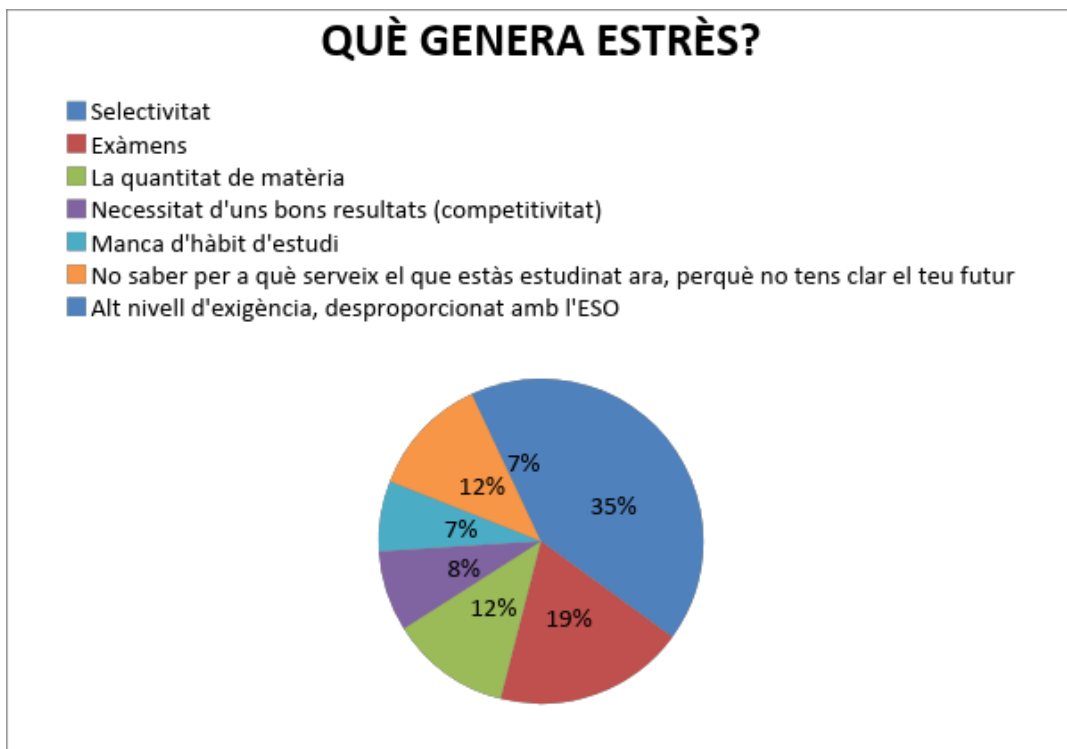
6. Creus que els alumnes de batxillerat estarien més motivats si poguessin triar les assignatures entre un ampli ventall d'aquestes?

7. Creus que totes les assignatures segons els diferents batxillerats són útils per als seus estudis posteriors?

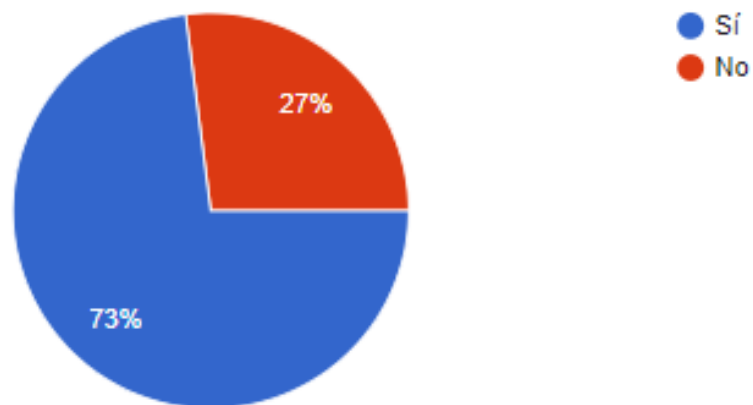

8. Què creus que genera estrès als estudiants de batxillerat?

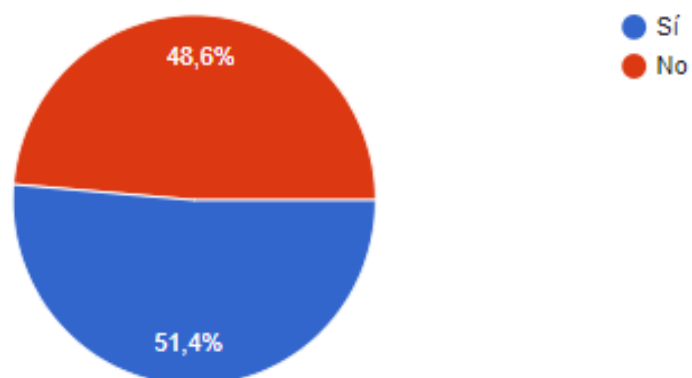

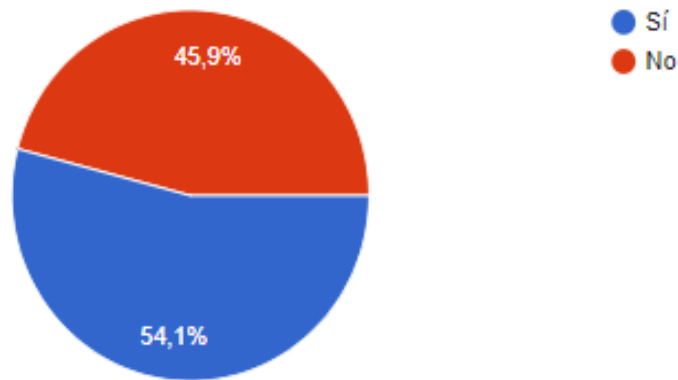
9. Consideres que la vida acadèmica deixa temps als estudiants per tenir una vida social que els realitzi com a persones?

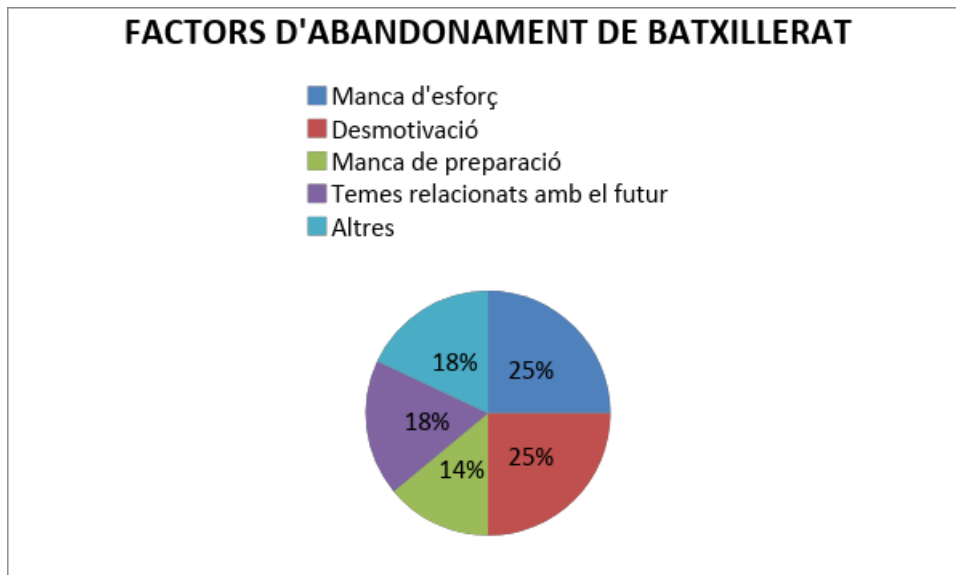
10. Creus que els estudiants solen anar-se'n a dormir tard o aixecar-se d'hora estudiant o fent deures?

11. Creus que hi ha excessiva matèria per impartir i assimilar?

12. Com a docent, quin creus que és el principal factor d'abandonament escolar a batxillerat?

4.3. ANÀLISI DE LES ENQUESTES

D'un total de 8 preguntes fetes tant a docents com a estudiants, es mostren diferències entre els diferents grups enquestats a la meitat de les qüestions. Si més no, els estudiants, tant a nivell nacional com els d'intercanvi, mostren una opinió conjunta en la majoria de les preguntes, al contrari que els docents, els quals estan més separats. A continuació, es farà una síntesi comparativa a cada pregunta.

Creieu que el sistema de qualificació mitjançant xifres desmotiva? Creieu que l'alfabètic seria millor? Quin sistema de qualificació desmotiva més?

Segons el resultat estudiantil a nivell nacional, un 55% troben desmotivador el sistema qualificatiu mitjançant xifres, si més no, opinen, amb un 40%, que el de lletres no seria una alternativa. Pel que fa als estudiants d'intercanvi, es mostra una clara opinió conjunta, amb un 75%, pel que fa a la qualificació numèrica, la qual desmotiva més que no pas altres qualificacions. El contrari succeeix amb els docents, els quals opinen, amb un 44%, que qualsevol sistema qualificatiu desmotiva. Ha sortit un percentatge d'un 28% en els votants tant del sistema alfabètic com el de xifres. Així doncs, es podria sintetitzar que qualsevol mena de qualificació és desmotivadora. Aquestes són algunes de les respostes que han donat els estudiants anònimament:

M'agradaria que la intel·ligència no estigués establerta per una nota.

Crec que el sistema educatiu hauria de canviar cap a un sistema més de proves i experimentació, i no d'estar "empollant" tot el dia.

Crec que no hi hauria d'haver cap sistema de qualificació, ja que desmotiva molt els alumnes i tots tenim algun talent, i pel simple fet de no treure bones notes, ens fan sentir inútils.

Desmotiva donar-li tant una xifra com una lletra, és el fet de catalogar-te en si mateix.

Creieu que hi ha poca varietat d'assignatures? Les assignatures actuals motiven? Creieu que hi ha poca flexibilitat a l'hora de triar assignatures optatives?

Es mostra una clara diferència d'opinió entre els estudiants que cursen batxillerat a Espanya i els docents. Pel que fa als estudiants, un 57% opina que hi ha poca varietat d'assignatures (un 40% opina que no, i un 2% depèn), al contrari que els docents, els quals per majoria, amb un 73%, opinen que no hi ha poca varietat. Tot i així, una mica més de la meitat d'ells (un 55,6%) estan d'acord amb els estudiants (amb una majoria d'un 62%) en que la varietat oferta a Catalunya i arreu Espanya no motiva. En canvi, el 100% dels estudiants que han cursat batxillerat als EUA i Canadà, ens diuen que el sistema educatiu d'aquests països ofereix una ample varietat d'assignatures, les quals, a més a més, són motivadores per a l'alumnat. En resum, la majoria dels estudiants es troben descontents amb el fet de no poder triar pel seu compte les assignatures per les quals mostren més interès, i més que un problema de varietat, no ajuda el fet de que no siguin innovadores. Això va lligat a la poca flexibilitat que hi ha a l'hora de triar assignatures, on amb majoria, els estudiants (amb un 86%) i els docents (amb un 59,5%) estan d'acord. Una altra vegada hi ha una clara diferència respecte al sistema educatiu nord-americà i canadenc, on opinen, amb un 100%, que hi ha molta flexibilitat a l'hora de triar assignatures optatives, al contrari que aquí. Es mostra un cert descontentament pel que fa a la manera d'impartir les matèries. Aquestes han estat algunes de les respostes que han donat els estudiants, anònimament, a nivell nacional:

Hauríem de poder triar exactament el que volem en comptes de donar-nos a escollir entre dues opcions que no ens acaben de convèncer .

Penso que falten moltes assignatures que podrien millorar significativament el nostre rendiment escolar i qualitat de vida. Poques assignatures motiven , i ja no tant pel contingut d'aquestes sinó per la forma en què les ensenyen.

Són les mateixes de fa 40 anys.

Moltes no tenen sentit, i tampoc hi ha cap elecció.

En cursar batxillerat, has d'agafar totes de la mateixa arrel, és a dir, si m'agrada la biologia però també la literatura, m'he de decantar per una d'aquestes perquè cap batxillerat em dona la possibilitat de cursar les dues alhora.

Més que poca varietat, és el fet d'haver de fer matèries que no necessitaràs perquè molt probablement el teu futur no hi tingui res a veure.

Em fa ràbia que la gent no pugui fer el que li agrada.

Hi hauria més motivació si es poguessin triar les assignatures entre un ampli ventall d'aquestes?

Tant els estudiants a Espanya (amb un 96,5%), els d'intercanvi (amb un 100%) i els docents (amb un 78,4%) opinen, per majoria, que hi hauria més motivació si es donés això.

Totes les assignatures segons els diferents batxillerats són útils?

Hi ha una opinió contrària entre el sector estudiantil i el docent. Els estudiants opinen per majoria (87,7% i 100% respectivament) que no totes les assignatures cursades al sistema educatiu espanyol són útils. Per contra, els docents ens diuen el contrari, encara que l'opinió d'aquests està bastant dividida (un 51,4% opina que són útils i un 48,6% que no).

Què genera estrès?

Segons el 38,5% de l'alumnat, el més estressant per a ells és la quantitat de matèria per assolir, seguit per la nota de tall amb un 34,9%. Per contra, un 35% dels docents creuen que la causa que genera més estrès als estudiants és la nota de tall. Si bé s'apropa a l'opinió estudiantil, guanya amb poca diferència la quantitat de matèria per assolir.

La vida acadèmica deixa temps per una vida social que et realitzi com a persona?

S'indica una total manca de desconeixement d'aquest tema pel que fa als docents. Mentre que un 71,9 % dels estudiants assegura que no tenen temps per una vida social en condicions, un 73% del docents creu que sí que la tenen. Si més no, l'opinió dels docents és encertada si ens referim als estudiants

d'intercanvi, on el 100% d'ells assegura que als EUA i Canadà la vida acadèmica els deixa temps per tenir una vida social que els realitzi com a persones.

Els estudiants solen anar-se'n a dormir tard/aixecar-se d'hora estudiant i fent deures?

Si bé tant estudiants com professors estan d'acord en que això succeeix, els alumnes mostren una resposta més majoritària, amb un 77%, que no pas els docents, dels quals només un 51,4% creuen això (gairebé la meitat). Per contra, el 100% dels estudiants d'intercanvi asseguren no anar-se'n a dormir tard/aixecar-se d'hora estudiant i fent deures als EUA i Canadà. A Espanya, la mitjana de l'horari d'anar-se'n a dormir dels estudiants és la 1 a.m. per poder arribar a un nivell alt de nota mitjana.

Hi ha excessiva matèria per assimilar (i impartir)?

Estudiants i docents asseguren la certesa d'aquest fet. Si bé, s'indica una majoria estudiantil d'un 84,2% vers un 54,1% del sector docent (una mica més de la meitat). Respecte als EUA i Canadà, els estudiants d'intercanvi opinen, amb un 100%), que allà no hi ha excessiva matèria per assimilar.

Es van fer, a part, dues preguntes més als docents:

Creieu que les assignatures que hi ha actualment fixades com a obligatòries i optatives a batxillerat són les idònies per a qualsevol tipus de carrera que es cursa a Espanya?

Encara que neguen que hi hagi poca varietat, i que aquesta no motivi, un 71,4% dels docents ens diuen que, a més a més, les assignatures actuals no són les idònies per cursar qualsevol carrera.

Quin creieu que és el principal factor d'abandonament escolar a batxillerat?

Una part dels docents opina que la causa d'aquest abandonament es troba en un problema de l'alumnat i en la seva manca d'esforç i preparació, així s'indica en algunes respostes anònimes de diversos docents:

La manca d'organització i hàbit d'estudi que s'arrossega des de l'ESO, que no permet agafar a temps el ritme de treball necessari. De totes maneres, la tasa d'abandonament a batxillerat no és molt elevada.

Poca capacitat de sacrifici.

La manca d'esforç per part de l'alumnat.

La mandra.

Alguns s'apunten a batxillerat sense la preparació necessària i sense la mentalitat d'estudi i d'esforç que requereix un batxillerat, pensen continuar amb el mateix ritme de treball que a l'ESO.

La poca constància a l'hora d'aplicar la mesura de l'estudi diari. Deixar-ho tot per l'últim moment crea frustració.

No estan preparats per a això. No són conscients de la dificultat i del seu propi nivell.

D'altra banda, altra part dels docents opina que el veritable problema es troba al sistema educatiu, el qual no prepara bé els estudiants i els causa desmotivació. Així s'indica a les següents respostes anònimes:

L'exigència acadèmica centrada en la nota final i no en el procés d'aprenentatge diari.

La mala orientació i la pressió social per fer uns estudis sense motivació personal.

El fet de no tenir un objectiu clar pel que fa als estudis universitaris fa que l'alumnat que abandoni, ho faci perquè no veu al batxillerat una eina que l'ajudi a començar la nova etapa de la seva vida.

El baix nivell amb què arriba força part de l'alumnat.

La poca varietat que no permet experimentar.

4.4. RESULTAT FINAL DE L'ESTUDI (MITJANÇANT EL "BENCHMARKING" I LES ENQUESTES)

Les dades obtingudes de les enquestes i el "Benchmarking" inicial, han donat com a resultat que, en efecte, el sistema educatiu actual crea desmotivació, estrès, i no hi ha conciliació entre la vida social i acadèmica. Les causes d'això són les següents:

Desmotivació

Els factors claus causants de la desmotivació són el sistema qualificatiu i la poca flexibilitat de triar assignatures. Pel que fa al sistema qualificatiu mitjançant xifres, els estudiants opinen que la intel·ligència no hauria d'estar establerta per una nota, i que només pel fet de treure notes dolentes, els fan sentir inútils. No obstant això, un sistema qualificatiu mitjançant lletres no seria una opció cap a una possible millora, ja que qualsevol sistema qualificatiu és desmotivador, és a dir, desmotiva donar-li tant una xifra com una lletra, és el fet de catalogar-te en si mateix. Els estudiants opinen que una possible solució seria canviar el sistema educatiu cap a un sistema on l'ensenyança fos més pràctica que no pas teòrica, o bé l'anul·lació de qualsevol sistema de qualificació, ja que desmotiva. No obstant, això no implica que no s'hagi de quantificar els coneixements que es van assolint. Pel que fa a la tria d'assignatures, es corrobora que hi ha una manca de flexibilitat a l'hora d'escollir, deguda a com està estructurat el batxillerat, en el qual has d'agafar totes les assignatures d'una mateixa arrel, la qual cosa t'impossibilita la tria d'assignatures de diferents modalitats, encara que estiguis interessat/da en ambdues. Estudiants i docents opinen que hi hauria més motivació si es poguessin triar les assignatures entre un ampli ventall d'aquestes. El fet que els alumnes no estiguin motivats amb el que estan estudiant, i no comprenguin la seva utilitat, és degut al poc/nul assessorament que hi ha des del principi, que provoca, entre d'altres coses, una elecció errònia pel que fa als interessos dels estudiants.

Estrès

És provocat principalment pel salt qualitatiu (baix nivell amb el que arribes a batxillerat) i quantitatiu (quantitat de deures i de matèria per assimilar i impartir) de l'ESO al batxillerat. Hi ha una manca de temps per a l'estudi a causa de la rapidesa amb què s'imparteix la matèria, que impossibilita una bona assimilació per part de l'alumnat. A més, aquest salt desproporcionat deixa en evidència la manca d'experiència en la bona organització de l'estudi i dels deures a casa, aquest fet provoca que gran quantitat d'estudiants no descansin les hores necessàries per a un bon rendiment acadèmic (la mitjana de l'horari d'anar-se'n a dormir per aspirar a una nota mitjana elevada és la 1a.m).

Conciliació de la vida social i acadèmica

No és possible una correcta conciliació entre la vida social i els estudis, per l'excés de matèria a estudiar i la mala organització. Un gran nombre d'estudiants deixa les activitats extraescolars (esports, música, dansa, etc.) a causa dels estudis i l'esgotament mental i físic.

5. CONCLUSIONS

El nostre sistema educatiu genera més estrès que motivació? Si és així...quina o quines en són les causes?

És possible arribar als nivells acadèmics necessaris per desenvolupar una professió desitjada sense estrès i amb motivació, sense renunciar a una vida social?

El nostre sistema educatiu actual és estressant i desmotivador degut a:

- La forma en què el sistema qualifica els seus estudiants (basat en el mesurament numèric dels coneixements dels alumnes).
- L'estructura del pla d'estudis de batxillerat, el qual genera poca flexibilitat a l'hora de triar assignatures degut a l'encasellament per modalitats d'aquestes.

- La manca d'assessorament per part de les universitats i dels cicles de grau superior des del principi, provocant així una decisió errònia als interessos dels estudiants, així com no comprendre perquè serveix allò que estan estudiant.
- El desproporcionat salt qualitatiu i quantitatiu de l'ESO al batxillerat, degut a no arribar amb la preparació necessària, i a la quantitat de matèria per assimilar i impartir, que no permet un bon assoliment per part de l'estudiant degut a la rapidesa amb la que s'imparteix.
- La manca de temps per estudiar, provocada per la quantitat de treball a fer i la dolenta organització.
- La impossibilitat de tenir una correcta vida social provocada pels estudis i l'esgotament mental i físic.

No obstant això, sí que és possible arribar als nivells acadèmics necessaris sense necessitat d'estressar-nos i estant motivats, sense renunciar a una vida social... o com a mínim, la situació es pot millorar. Per demostrar que això és possible, i donar solució a aquest problema que afecta tant a estudiants com a docents, he fet la següent proposta educativa, la qual tancarà aquest treball, i intentarà, si més no, obrir una mica els ulls respecte al tema tractat:

5.1. PROPOSTA DE MILLORA DEL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL

Un alumne amb una nota numèrica, tres dècimes per sobre o tres dècimes per sota, té els mateixos coneixements assolits, i per tant el mateix dret per cursar una carrera a una facultat. El nivell d'assoliment de cada assignatura hauria d'estar marcat per cada carrera (facultat), i així mateix les assignatures que comptabilitzen també haurien de ser triades per elles. Les matèries cursades que no són necessàries o no han sigut escollides per les universitats, haurien de ser qualificades com "assolit" o "no assolit". D'altra banda, les matèries escollides haurien de ser qualificades amb un percentatge mínim de nivell a superar. Les universitats haurien d'involucrar-se en els plans d'estudi de secundària. Així mateix, haurien de donar ells mateixos l'orientació als futurs alumnes. Amb això s'aconseguiria que l'esforç dels estudiants es focalitzés a

les assignatures amb més utilitat per als futurs estudis. Actualment, l'orientació per part de les universitats està enfocada a vendre's als alumnes.

Ara que s'han marcat les assignatures necessàries, qualificades amb nivell, per cursar un tipus de carrera o un altra, resten les assignatures obligatòries marcades per les autoritats competents en ensenyament, i les matèries optatives on els alumnes haurien d'escollir en un ventall ampli d'assignatures anuals, semestrals o trimestrals, que considerin més adients o els hi proporcionin algun tipus de motivació.

A més a més, des de l'ESO s'haurien d'ensenyar tècniques d'estudi perquè l'alumnat fos més autònom en l'organització a l'hora de deures i d'hores d'estudi necessàries. En molts casos, la quantitat de matèria a impartir obliga als docents a marcar els deures a casa o els exàmens de forma independent sense coordinació amb la resta de professors, la qual cosa porta a una acumulació puntual que l'alumnat no pot assolir. També s'ha de tenir en compte que el fet que l'alumne pugui escollir entre un ventall ampli d'assignatures, permet que pugui enfocar els seus esforços en les matèries que més dedicació exigeixen. D'altra banda, entre el ventall d'aquestes, hauria d'haver assignatures de reforç. Així el temari quedaria repartir entre més hores setmanals, i tant la impartició de la matèria com la seva assimilació seria més assequible, i per tant menys estressant per l'alumnat i pels docents.

Com a conseqüències dels punts mencionats anteriorment, el temps i dedicació fora de les hores lectives seria menor, possibilitant d'aquesta manera que l'alumnat pogués realitzar activitats extraescolars i gaudir d'una vida social que li permetés desenvolupar-se com a persona.

Com a resultat de totes aquestes propostes, tant els alumnes com els docents tindrien una major motivació, un menor estrès y una vida social adequada. Per dur a terme totes aquestes propostes, l'administració hauria de dotar de recursos necessaris per una major capacitació dels docents, així com un major nombre d'ells.

6. WEBGRAFIA

Gobierno de España. Ministerio de Educación i Formación Profesional. (2018). *Sistema educativo español*. Recuperat 8 juliol 2018, des de <https://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/in/sistema-educativo/portada.html;jsessionid=B103B459DF3531BF0C3270C5A66ACEF8>

Generalitat de Catalunya. (2018). *Estudiar a Catalunya*. Recuperat 8 juliol 2018, des de http://queestudiar.gencat.cat/ca/orientacio/joves/informo-ensenyaments/explora_mapa_destudis/

Álex S. Casanovas. (2016). *El blog de Finlandia*. Recuperat 15 juliol 2018, des de <https://www.elblogdefinlandia.com/2016/08/el-sistema-educativo-en-finlandia/>

M. Arriza Balaga. (2013). *ABC.es*. Recuperat 15 juliol 2018, des de <https://www.abc.es/20121008/familia-educacion/abci-consigue-finlandia-numero-educacion-201210011102.html>

Universia España. (2018). *Estudiar en Estados Unidos*. Recuperat 15 juliol 2018, des de <http://www.universia.es/estudiar-extranjero/estados-unidos/sistema-educativo/estructura-sistema-educativo/754>

CLS. (2018). *El sistema educativo americano-Las claves sobre la educación en Estados Unidos*. Recuperat 15 juliol 2018, des de <https://www.cls-idiomas.com/sistema-educativo-estados-unidos>

Astex. (2018). *El sistema educativo estadounidense*. Recuperat 15 juliol, des de <https://www.astex.es/el-sistema-educativo-estadounidense-2/>

Embajada de Finlandia. (2018). *Educación en Finlandia*. Recuperat 30 juliol 2018, des de <http://www.finlandia.es/public/default.aspx?nodeid=36870&contentlan=9&culture=es-ES>

Dirección Nacional Finlandesa de Educación. (2018). *Sistema educativo de Finlandia*. Recuperat 30 juliol 2018, des de

<http://www.finlandia.es/public/default.aspx?nodeid=36870&contentlan=9&culture=es-ES>

Departamento de Comunicación del Ministerio de Asuntos Exteriores de Finlandia. Consejo de Promoción de Finlandia. (2018). *This is Finland*. Recuperat 30 juliol 2018, des de <https://finland.fi/es/tag/educacion/>

U.S.Department of Education. (2018). *Structure of U.S. Education*. Recuperat 30 agost 2018, des de <https://www2.ed.gov/about/offices/list/ous/international/usnei/us/edlite-structure-us.html>

U.S.Department of Education. (2018). *Strategic Plans*. Recuperat 30 agost 2018, des de <https://www2.ed.gov/about/reports/strat/index.html>

Education USA. (2018). *About Education USA*. Recuperat 15 juliol 2018, des de <https://educationusa.state.gov/about-educationusa>

